

מעשה ב' ממלך וקיסר

מעשה בקיסר אחד שלא היה לו בנים. גם מלך אחד לא היה לו בנים. ונסע הקיסר על הארץ לשוטט לבקש אולי ימצא איזה עצה ותרופה להוליד בנים. גם המלך נסע כמו־כן, ונודמנו שניהם לפנדק אחד, ולא היו יודעים זה מזה. והפיר הקיסר בהמלך שיש לו נימוס (של מלכות), ושאל אותו והודה לו שהוא מלך. גם המלך הפיר בקיסר גם־כן והודה לו גם־כן, והודיעו זה לזה

נהרי אפרסמון

מעשה ב' — ממלך וקיסר

מעשה בקיסר אחד; קיסר עולה כמספר ש"ע נהורין של אריף אנפין, שלא היה לו בנים, כי עדין לא נשתלשלו הש"ע נהורים בבריאה. גם מלך אחד, זה סוד המלכות קדם שנתפשטה למטה, גם־כן לא היה לו בנים, כי עדין לא נמשכו המחין בגלוי האין סוף ברוך הוא. ונסע הקיסר, הוא התפשטות הש"ע נהורין, על הארץ לשוטט לבקש אולי ימצא איזה עצה ותרופה להוליד בנים, כדי שיהיו היחודים והזווגים מעולם אל עולם, עד השתלשלות כל הבריאה כלה בחמשה פרצופים. גם המלך, שהוא המלכות שהצרכה להשלים עצמה, נסע כמו־כן, כי המלכות מקבלת מכל עולם ועולם. ונודמנו שניהם לפנדק אחד, כפיכול הקדוש־ברוך־הוא בבריאת העולמות מוריד אור דרך ש"ע עולמות, והמלכות מקבלת את האורות האלו, ולא היו יודעים זה מזה, כי בתחלת השתלשלות הבריאה, עדין לא רואים את השלמות. והפיר הקיסר בהמלך, שיש לו נימוס (של מלכות), כי ש"ע נהורין מאירין באור גדול מאד, עד שלבסוף יורדים למטה. ושאל אותו, והודה לו שהוא מלך. גם המלך הפיר בקיסר גם־כן, והודה לו גם־כן.

שְׁנוּסְעִים בְּשָׁבִיל בָּנִים וְנִתְקַשְׁרוּ שְׁנֵיהֶם, בָּאֵם שְׁיִבֹאוּ
 לְבֵיתָם וְיִוָּלְדוּ נְשׂוֹתֵיהֶם זָכָר וּנְקֵבָה, בְּאִפְן שְׁיִהְיוּ
 יְכוּלִים לְהִתְחַתֵּן, אֲזִי יִתְחַתְּנוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם. וְנִסַּע הַקִּיסָר
 לְבֵיתוֹ וְהוֹלִיד בַּת. וְהַמֶּלֶךְ נָסַע לְבֵיתוֹ וְהוֹלִיד בֶּן.
 וְהִתְקַשְׁרוּת הַנַּ"ל נִשְׁכַּח מֵהֶם.

גַּהְרִי אַפְרָסִמוֹן

כִּי לְבִסּוּף שְׁנַעֲשֶׂה הַיְחֻד הָעֲלִיּוֹן מְכִירִים זֶה אֶת זֶה, כִּי הָעוֹלָמוֹת תְּלוּיִים
 זֶה בְּזֶה. וְהוֹדִיעוּ זֶה לְזֶה שְׁנוּסְעִים בְּשָׁבִיל בָּנִים, וְנִתְקַשְׁרוּ שְׁנֵיהֶם, בָּאֵם
 שְׁיִבֹאוּ לְבֵיתָם וְיִוָּלְדוּ נְשׂוֹתֵיהֶם זָכָר וּנְקֵבָה, שְׁזֶה זְעִיר אֲנָפִין וְנוֹקְבִיָּה, בְּאִפְן
 שְׁיִהְיוּ יְכוּלִים לְהִתְחַתֵּן, אֲזִי יִתְחַתְּנוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם. וְנִסַּע הַקִּיסָר לְבֵיתוֹ וְהוֹלִיד
 בַּת, כִּי מִשׁ"ע נְהוּרִין דְּאָרִיף אֲנָפִין, נִתְהַוָּה לְמָטָה הַמְּלָכוֹת שֶׁהִיא הַבַּת.
 וְהַמֶּלֶךְ נָסַע לְבֵיתוֹ וְהוֹלִיד בֶּן, שֶׁהוּא זְעִיר אֲנָפִין, וְהִתְקַשְׁרוּת הַנַּ"ל נִשְׁכַּח
 מֵהֶם, שְׁזֶה בְּשָׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן שֶׁהַטְּבִיעַ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ
 הָעוֹלָמוֹת, שְׁלֹא יִהְיוּ בְּהִתְחַלָּה מְחַבְּרִים יַחַד, כְּדִי שְׁיִהְיֶה בְּחִירָה וְנְסִיּוֹן, כִּי
 אִם הָיָה הַזּוּג הָעֲלִיּוֹן בְּקַבִּיעוֹת, וְהָיָה הַכֹּל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, לֹא הָיָה
 בְּחִירָה וְנְסִיּוֹן כָּלֵל, כִּי הָיָה גְלוּי הָאוֹר אֵין סוּף בְּקַבִּיעוֹת, וְלֹא הָיָה שְׁנֵי
 בְּכָלֵל בְּחִירָה.

וְהַכָּלֵל הוּא, שְׁבִהֶסְפוֹר הָיָה רַבְּנוּ ז"ל מְגַלֶּה סוּד הַשְּׁתַּלְשְׁלוֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת
 מִהִתְחַלָּה עַד הַסּוּף, וּבְהִתְחַלָּה לְפָנֵי הַשְּׁתַּלְשְׁלוֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת אַחַד לֹא יָדַע
 מִהַשְּׁנִי, בְּשָׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, וְכֵן הִלְכוּ לְבַקֵּשׁ אַחַד אֶת הַשְּׁנִי בְּשָׁבִיל
 הַלְדַת בָּנִים, שְׁזֶה סוּד הַלְדַת הַמַּחֲיִן הַנִּמְשָׁכִים מִזּוּג הָעוֹלָמוֹת, וְתַמְצִית
 לְעִבּוּדַת הָאָדָם בְּפַעַל, שֶׁהוּא צָרִיף לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ תְּמִיד אַחֲרָיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא
 לְהִתְיַאֵשׁ מִשׁוֹם דְּבַר שְׁעוֹבֵר עָלָיו, כִּי גַם בְּתַחֲלַת הַבְּרִיאָה אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה ג', סִימָן ז'): מְלַמֵּד שֶׁהָיָה בּוֹרָא עוֹלָמוֹת
 וּמַחֲרִיבֵן, עַד שֶׁבָּרָא אֶת אֱלוֹ, אָמַר דִּין הַנֶּגֶן לִי, יִתְהוֹן לֹא הַנֶּגֶן לִי; וְדַבֵּר זֶה
 סוֹבֵב עַל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, שְׁעוֹבֵר עָלָיו עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת, עַד שְׁזוֹכָה שְׁנֹדְכָכִים
 לוֹ הַמַּחֲיִן, וְזוֹכָה לְהַעֲשׂוֹת כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ אֶת הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּבֵין

וְשַׁלַּח הַקִּיסָר אֶת בִּתּוֹ לְלַמֵּד; גַּם הַמֶּלֶךְ שָׁלַח אֶת בְּנוֹ
 לְלַמֵּד, וְנִזְדַּמְּנוּ שְׁנֵיהֶם אֶצֶל מַלְמֵד אֶחָד. וְהָיוּ
 אוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה מְאֹד וְנִתְקַשְּׁרוּ בֵּינֵיהֶם שֵׁישָׂאוֹ זֶה
 לָזֶה. וְנָטַל הַבֶּן־מֶלֶךְ טַבַּעַת וְנָתַן עַל יָדָהּ וְנִתְחַתְּנוּ יַחַד.

נַחְרֵי אַפְרָסְמוֹן

כִּף צְרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת עֲצוּמָה לֹא לִפְלִי בְדַעְתּוֹ כָּלֵל. וְזוֹ גְדֻלַּת בַּר יִשְׂרָאֵל,
 שָׂאֵף שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, הוּא מַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְאִפְלוּ שְׁבִין כִּף נִשְׁכַּח
 מִמֶּנּוּ הַכֵּל, אָסוּר לוֹ לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֹּן, וְאִזּוּ יִזְכֶּה לְמַצָּא אֶת יְשׁוּעָתוֹ,
 וּבִלְבָד שְׁלֹא יִתְיַאֵשׁ כָּלֵל, אִפְלוּ שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר בֵּין כִּף וּבֵין כִּף,
 וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה].

וְשַׁלַּח הַקִּיסָר אֶת בִּתּוֹ לְלַמֵּד, שְׁזֵה מַלְכוּת דְּאֲצִילוֹת. גַּם הַמֶּלֶךְ שָׁלַח אֶת
 בְּנוֹ לְלַמֵּד, שְׁזֵה זַעִיר אֲנִפִּין דְּבְרִיאָה. וְנִזְדַּמְּנוּ שְׁנֵיהֶם אֶצֶל מַלְמֵד אֶחָד, שְׁזֵה
 הַצְּדִיק שֶׁהוּא מַלְמֵד אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל גְּלוּי אֱלֻקוֹת, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנּוּ
 ו"ל (לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל'), שֶׁהַצְּדִיק הוּא הַמֶּלֶךְ הַגּוֹן שֶׁיִּכּוֹל לְהוֹרִיד
 הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹת מִשְׁכַּל עֲלִיּוֹן לְשִׁכַל תַּחְתּוֹן, שְׁזֵה הַמְּשַׁכֵּת אוֹר הָאֲצִילוֹת עֲצָם
 אֱלֻקוֹת אֶל עוֹלָם הַבְּרִיאָה. וְהָיוּ אוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה מְאֹד; כִּי בְּאֵמַת הַבְּרִיאָה,
 יִצְרָה וַעֲשִׂיהָ, הֵם נִפְרָדִים מֵעֲצָם הָאֲצִילוֹת, אֲכַל הֵם תָּמִיד מִשְׁתּוֹקְקִים
 לְעֻלּוֹת מַעֲלָה וְלִהְפָּלֵל בְּעֲצָם הָאֲצִילוֹת, וְכִף הוּא תָּמִיד, שֶׁהַתַּחְתּוֹן מִשְׁתּוֹקֵק
 אֶל הָעֲלִיּוֹן. וְנִתְקַשְּׁרוּ בֵּינֵיהֶם שֵׁישָׂאוֹ זֶה לָזֶה, כִּי עָקֵר עֲבוֹדַת הַצְּדִיק לְקַשֵּׁר
 אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל אֱלֻקוֹתָהּ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁתָּמִיד יִחְשְׁבוּ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְלֹא
 יִסְיָחוּ דַעְתָּם כְּרַגַּע מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ. וְנָטַל הַבֶּן מֶלֶךְ טַבַּעַת, וְנָתַן עַל יָדָהּ, כִּי
 סוּד טַבַּעַת הִיא עֲגוּלָא וְרַבּוּעָא, כְּמוֹכָא (תְּקוּנַי־זֶהַר, תְּקוּן ה'): וְאִתְעַבְּדַת עֲזָקָא,
 וּבְגִינָה אֲתָמֵר לְגַבֵּי כְּלָה: תְּהֵא לִי מְקַדָּשָׁת בְּטַבַּעַת זֹו 'ס', הֵינּוּ שְׁזֵה הִנֵּה
 קְדוּשִׁין הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁהִנֵּה בְּעוֹלָם הָאֲצִילוֹת, שֶׁהַכֶּתֶר דְּאָרִיף אֲנִפִּין, שֶׁהוּא סוּד
 זָכָר, נִתְיַחַד עִם הַמ' סְתוּמָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת נִקְבָה אֱלִיּוֹ, כְּדִי לְהִתְחַיֵּל תְּקוּן
 הָעוֹלָמוֹת, וְלִבְנוֹת פְּרָצוּפִים שְׁלָמִים. וְזֵה שֶׁהַתָּן מְקַדָּשׁ אֶת הַכְּלָה בְּטַבַּעַת
 עֲגוּלָא וְרַבּוּעָא, מִבְּחוּץ זֶה רַבּוּעָא סוּד ד' מַחִין, חֲכָמָה וּבְיֵנָה, חֲסֵד וּגְבוּרָה,

אח־רֵכָךְ שָׁלַח הַקִּיסָר אַחֵר בְּתוֹ וְהִבִּיֵּאתָ לְבֵיתוֹ. גַּם הַמֶּלֶךְ
שָׁלַח אַחֵר בָּנוּ וְהִבִּיאוּ לְבֵיתוֹ, וְהָיוּ מְדַבְּרִים שְׂדוּכִים
לְבֵת־הַקִּיסָר, וְלֹא רָצְתָה שׁוּם שְׂדוּךְ מִחַמַּת הַתְּקַשְׁרוֹת
הַנִּ"ל. וְהַבֶּן־מֶלֶךְ הָיָה מְגַעְגַע מְאֹד אַחֲרֶיהָ. גַּם הַבֵּת־קִיסָר

נחרי אפרסמון

וּמִבְּפָנִים זֶה עֲגוּלָא, שֶׁהוּא סוּד הָאֱמוּנָה, בְּחִינַת (תהלים פט, ט): "וְאִמּוֹנְתְךָ
סְבִיבוֹתֶיךָ". וְנִתְחַתְּנוּ יַחַד, כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָמוֹת וְהַמַּחֲזִין, אֲבָל זֶה אֵינוֹ
זוּיג תְּמִידִי. אַח־רֵכָךְ שָׁלַח הַקִּיסָר אַחֵר בְּתוֹ וְהִבִּיֵּאתָ לְבֵיתוֹ, גַּם הַמֶּלֶךְ שָׁלַח
אַחֵר בָּנוּ וְהִבִּיאוּ לְבֵיתוֹ, שְׁזָה הַיַּחְוֵד שְׂאִינוּ בְּקִבְעוֹת, עַל־יְדֵי שְׂיֵהֵיָה קִיּוּם
לְהַבְרִיָּאָה, וְהָיוּ מְדַבְּרִים שְׂדוּכִים לְבֵת הַקִּיסָר, שְׁזָה הַקְּלָפוֹת שְׂרוּצוֹת
לְהַתְּאָחוּז בְּמַלְכוּת, שְׁמַשֵּׁם יוֹצְאִים כָּלֵל הָאֱמוּנוֹת כּוֹזְבֵיּוֹת. וְלֹא רָצְתָה שׁוּם
שְׂדוּךְ מִחַמַּת הַתְּקַשְׁרוֹת הַנִּ"ל, כִּי מֵאַחַר שְׁשֵׁם הַזִּכָּר עָלֶיהָ אֵת הַטְּבַעַת,
שֶׁהִיא בְּסוּד עֲגוּלָא וְרְבוּעָא הַד' מַחֲזִין וְהָאֱמוּנָה, הִיא כְּבָר לֹא רָצְתָה לְהַפְרֵד
מִמֶּנּוּ. וְנִהְיָלָל, שְׁנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל תְּמִיד מִשְׁתַּוְּקָקִים אַחֲרָיו יְתַבְּרָךְ, וְאִף שְׁבִין
כֶּף עוֹבֵר עֲלֵיהֶם צְרוֹת וְיִסוּרִים וּמְכַאוּבִים, שֶׁהַסְטָרָא אַחֲרָא מִתְּגַבְּרַת
וּמִתְּפַשְׁטַת עֲלֵיהֶם מְאֹד, עַל־יְדֵי עוֹוֹנוֹת וְחַטָּאִים שְׁנִכְשָׁלִים, כִּי סוּף כָּל סוּף
הַנִּשְׁמוֹת נִמְצָאִים בְּזֶה הָעוֹלָם, וְהַנְּסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד, עִם כָּל זֹאת
מֵאַחַר שֶׁשָׂרְשׁ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הֵם בָּאִים מִשָּׂרֵשׁ הַקְּדוּשָׁה, הֵם תְּמִיד מִתְּעוֹרְרִים
בְּתִשׁוּבָה, וְרוֹצִים לְחֹזֵר אֵלָיו יְתַבְּרָךְ, וְאֵלּוּ הֵם הַנְּסִיוֹנוֹת הַקָּשִׁים וְהַמְרִים
שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁהֵנָּה יֵשׁ לוֹ עֲלִיוֹת, וְהֵנָּה יֵשׁ לוֹ
יְרִידוֹת, כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינַתּוֹ, עִם כָּל זֹאת תְּמִיד נִמְשָׁךְ חֲזָרָה אֶל הַקְּדוּשָׁה,
וְהַכֵּל מִפְּנֵי שֶׁשָּׂרְשׁוֹ מִשָּׂרֵשׁ בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, וְדָבָר זֶה הוּא מִפְּלֵאֵי
הַבְּרִיָּאָה. וְלִכֵּן לֹא יוֹעִיל לְהַעֲרִיב־רֵב וּלְהַסְטָרָא אַחֲרָא כְּבָר כְּלוּם, אִף שֶׁהֵם
כְּבָר תְּפָסוּ אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּמַצּוֹדָתָם, אֲבָל לְבַסּוּף כָּלֵם יַחֲזֵרוּ בְּתִשׁוּבָה,
עַל־יְדֵי גְדֵל כַּח הַמְּלָמֵד, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, שֶׁהוּא מְחַבֵּר חֲזָרָה אֶת
נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יְתַבְּרָךְ].

וְהַבֶּן מֶלֶךְ הָיָה מְגַעְגַע מְאֹד אַחֲרֶיהָ; כִּי זַעִיר אֲנִפִּין תְּמִיד מִתְּגַעְגַע
אַחֵר הַמְּדַרְגָּה שְׁלֹמְעֵלָה מִמֶּנּוּ, כִּי רוֹצֵה לְעֲלוֹת מֵעֵלָה לְהַשִּׁיג מַלְכוּת

הִיְתָה עֲצָבָה תָּמִיד. וְהָיָה הַקִּיסָר מוֹלִיכָה לְחֻצְרוֹת שְׁלוֹ
 וּפְלָטִין שְׁלוֹ וְהִרְאָה אוֹתָהּ גְדֻלָּתָהּ, וְהָיָה הִיְתָה עֲצָבָה.
 וְהִבְדִּי-מֶלֶךְ הָיָה מְגַעְגַע מְאֹד אַחֲרֶיהָ עַד שֶׁנִּחְלָה, וְכָל מָה
 שֶׁשָּׂאָלוּ אוֹתוֹ עַל מָה אֵתָה חוֹלָה, לֹא רָצָה לְהַגִּיד. וְאָמְרוּ
 לְהַמְשִׁמֵּשׁ אוֹתוֹ: אוֹלֵי תוֹכַל אֵתָה לְחַקֵּר אֶצְלוֹ. וְאָמַר
 לָהֶם שֶׁהוּא יוֹדֵעַ, כִּי הוּא הָיָה עִמּוֹ אִזּוּ בַּמָּקוֹם שֶׁלָּמַד שָׁם,
 וְהַגִּיד לָהֶם הַדָּבָר.

וְאִזִּי נִזְכַּר הַמֶּלֶךְ שֶׁכָּבַר נִתְחַתֵּן הוּא עִם הַקִּיסָר מִקְדָּם.
 וְהֵלֶךְ וְכָתַב לְהַקִּיסָר שְׂיִכִּין עֲצָמוֹ עַל הַחֲתָנָה כִּי

גַּחְרֵי אֶפְרַסְמוֹן

דְּאֶצִּילוֹת. גַּם הִבֵּת קִיסָר הִיְתָה עֲצָבָה תָּמִיד, כִּי אֵין מָה שֶׁיִּשְׁלִים אוֹתָהּ. וְהָיָה
 הַקִּיסָר, שֶׁהוּא שׁ"ע נְהוֹרִין, מוֹלִיכָה לְחֻצְרוֹת שְׁלוֹ וּפְלָטִין [אַרְמוֹן] שְׁלוֹ,
 וְהִרְאָה אוֹתָהּ גְדֻלָּתָהּ, כִּי תָמִיד הָאוֹר אֵין סוֹף מִתְלַבֵּשׁ בְּתוֹךְ הַסְּפִירוֹת לְהָאִיר
 לְמִטָּה, עַד שֶׁיִּגְעַע לְמַלְכוּת וְיִתְגַּלֶּה בַּחוּץ לְכֻלָּם, וְיִדְעוּ כָּלֶם אֲשֶׁר לֶךְ הַיְיִ"ה
 הַמְּמַלְכָה, וְיִקְבְּלוּ עֲלֵיהֶם עַל מַלְכוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וְהָיָה הִיְתָה עֲצָבָה, כִּי עֲדִין לֹא
 הָיָה לָהּ אֵת הַכִּלִּים, שֶׁהֵם הוֹי קְצוֹוֹת, שֶׁהוּא הַזְּעִיר אֲנַפִּין. וְהִבְדִּי מֶלֶךְ, שֶׁהוּא
 הַזְּעִיר אֲנַפִּין, הָיָה מְגַעְגַע מְאֹד אַחֲרֶיהָ עַד שֶׁנִּחְלָה, בְּסוֹד (שִׁיר הַשִּׁירִים ב, ה):
 "כִּי חוֹלַת אֶהְבֶּה אֲנִי", וְדָרְשׁוּ עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שִׁיר הַשִּׁירִים רָבָה, פָּרָשָׁה
 ב', סִימָן טו): אֶף-עַל-פִּי שֶׁאֲנִי חוֹלָה, אֶהוּבָה אֲנִי לוֹ. וְכָל מָה שֶׁשָּׂאָלוּ אוֹתוֹ
 עַל מָה אֵתָה חוֹלָה, לֹא רָצָה לְהַגִּיד, כִּי דָבָר רוֹחֵנִי וְתִשׁוּקָה פְּנִימִית לֹא
 יְכוּלִים לְהַגִּיד לְזוֹלָת. וְאָמְרוּ לְהַמְשִׁמֵּשׁ אוֹתוֹ, שֶׁהוּא הַגּוֹף, כִּלֵּי שְׂמֻחֻזְקָת אֵת
 הַנֶּפֶשׁ הָאֱלֹקִית, אוֹלֵי תוֹכַל אֵתָה לְחַקֵּר אֶצְלוֹ? וְאָמַר לָהֶם שֶׁהוּא יוֹדֵעַ, כִּי
 הוּא הָיָה עִמּוֹ אִזּוּ בַּמָּקוֹם שֶׁלָּמַד שָׁם, וְהַגִּיד לָהֶם הַדָּבָר, שֶׁנִּתְקַשְּׂרוּ יַחַד
 עַל-יְדֵי הַטְּבַעַת עֲגוּלָא וְרַבּוּעָא, בְּסוֹד הַיְיִחּוּד הָעֲלִיּוֹן. וְאִזִּי נִזְכַּר הַמֶּלֶךְ, שֶׁכָּבַר
 נִתְחַתֵּן הוּא עִם הַקִּיסָר מִקְדָּם, שֶׁזֶה סוֹד הַבְּטִישָׁה, שֶׁהָיָה קִדְּם הַבְּרִיאָה בַּעַת
 חֲבוּר וּבְגִינן סֵדֶר הָעוֹלָמוֹת. וְהֵלֶךְ וְכָתַב לְהַקִּיסָר, שְׂיִכִּין עֲצָמוֹ עַל הַחֲתָנָה.

כָּבֵר נִתְקַשְׁרוּ מִקֶּדֶם כַּנִּל. וְלֹא רָצָה הַקִּיסָר, אֲךָ לֹא הָיָה
 יָכוֹל לְהַעֲזִיז וְלִסְרֹב, וְהוֹשִׁיב לוֹ שִׁישְׁלַח הַמֶּלֶךְ בְּנֵו אֱלִיו
 וַיִּרְאֶה אִם יוֹכַל לְנַהֵג מְדִינֹת, אֲזִי יִשִּׂיא בְּתֹו אֱלִיו.
 וְשִׁלַּח בְּנֵו אֱלִיו (הֵינֵו שֶׁהַמֶּלֶךְ שָׁלַח בְּנֵו לְהַקִּיסָר כַּאֲשֶׁר צִוָּה הַקִּיסָר
 כַּנִּל), וְהוֹשִׁיבוּ הַקִּיסָר בְּתוֹךְ הַדֶּר וּמָסַר לוֹ נִירוֹת שֶׁל
 עֶסְקֵי הַמְּדִינָה לְרֹאוֹת אִם יוֹכַל לְנַהֵג אֶת הַמְּדִינָה.

וְהַבֶּן־מֶלֶךְ הָיָה מִתְגַּעְגַּע מְאֹד לְרֹאוֹת אוֹתָהּ, וְלֹא הָיָה

נַחְרֵי אֶפְרַסְמוֹן

כִּי כָּבֵר נִתְקַשְׁרוּ מִקֶּדֶם כַּנִּל, וְלֹא רָצָה הַקִּיסָר, מְרֹב הַיְכָלֵי הַתְּמוּרוֹת,
 וּכְמֵאֲמָרָם ו' (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה ג', סִימָן ז'): מִלְּמַד שֶׁהָיָה בּוֹרָא עוֹלָמוֹת
 וּמַחְרִיבוֹ, עַד שֶׁבָּרָא אֶת אֱלוֹהִים, אָמַר דִּין הַגִּנֵּן לִי, יִתְהוֹן לֹא הַגִּנֵּן לִי. אֲךָ לֹא
 הָיָה יָכוֹל לְהַעֲזִיז וְלִסְרֹב, כִּי הָרִי הַהִכְרַח שִׁימְשִׁכוּ הָעוֹלָמוֹת בְּצוּרָה שְׁגוּרָה
 חֲכָמָתוֹ יִתְבַּרֵךְ. וְהוֹשִׁיב לוֹ, שִׁישְׁלַח הַמֶּלֶךְ בְּנֵו אֱלִיו, וַיִּרְאֶה אִם יוֹכַל לְנַהֵג
 מְדִינֹת, אֲזִי יִשִּׂיא בְּתֹו אֱלִיו, וְאֲךָ שֶׁכְּפֹנְתוֹ הִיָּתָה לְדַחוֹתוֹ, אֲכַל בְּפִנְיֵימִיּוֹת
 רָצָה לְלַמֵּד אוֹתוֹ אִיךָ מִתְחַזְּקִים בְּעַת הַחֲשֵׁךְ וְהִירִידוֹת, בְּשַׁעָה שֶׁהַנְּשִׁמָּה
 נִמְצָאָת בְּעוֹלָם הָעֲשִׂיָה הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי הַזֶּה. וְשִׁלַּח בְּנֵו אֱלִיו (הֵינֵו שֶׁהַמֶּלֶךְ
 שָׁלַח בְּנֵו לְהַקִּיסָר, כַּאֲשֶׁר צִוָּה הַקִּיסָר כַּנִּל), וְהוֹשִׁיבוּ הַקִּיסָר בְּתוֹךְ הַדֶּר, וּמָסַר
 לוֹ נִירוֹת שֶׁל עֶסְקֵי הַמְּדִינָה, לְרֹאוֹת אִם יוֹכַל לְנַהֵג אֶת הַמְּדִינָה, שְׂגָה סוּד
 הַתּוֹרָה שֶׁהִיָּתָה בְּעוֹלָם הָאֲצִילוֹת, וּכְמֵאֲמָרָם ו' ל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה א', סִימָן
 ד'): שֶׁשָׂה דְבָרִים קִדְמוֹ לְבְרִיאַת הָעוֹלָם וְכוּ', תּוֹרָה מִנִּין? שְׁנֵאֲמַר (מְשַׁלֵּחַ ת,
 כב): "הַנִּין" הַקְּנִי רֵאשִׁית דְּרָכוֹ. כִּי אִי אֶפְשֶׁר לְהַחְזִיק מִעֲמֵד בְּזֶה הָעוֹלָם
 הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי הַמָּלֵא קְלָפוֹת וְהַסְּתָרוֹת, אֲלֵא עַל־יְדֵי לְמוֹד הַתּוֹרָה
 הַקְּדוּשָׁה, כִּי הַתּוֹרָה מְאִירָה לְאָדָם אֶת הַדֶּרֶךְ אִיךָ לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים
 בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלַחְזֹר אֱלִיו יִתְבַּרֵךְ, וְלַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂיָה אֲצִילוֹת, שִׁיאִיר עֲצָם
 הָאֲצִילוֹת בְּעוֹלָם הָעֲשִׂיָה.

וְהַבֶּן־מֶלֶךְ הָיָה מִתְגַּעְגַּע מְאֹד לְרֹאוֹת אוֹתָהּ, הֵינֵו שְׁנֵשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 מִשְׁתוֹקְקִים מְאֹד אַחַר הַתּוֹרָה וְסוּדוֹתֶיהָ. וְלֹא הָיָה אֶפְשֶׁר לוֹ לְרֹאוֹתָהּ, כִּי לֹא

אֶפְשָׁר לוֹ לְרְאוֹתָהּ. פֶּעַם אֶחָד הֵלֵךְ אֶצֶל כְּתָל שֶׁל
 אֶסְפֵּקְלָרְיָא (מְרָאָה), וְרָאָה אוֹתָהּ וְנִפְּל חֲלָשׁוֹת וּבָאתָה הִיא
 אֵלָיו וְנִעְרַתּוֹ וּסְפָרָה לוֹ שְׂאִינָה רוֹצָה שׁוּם שְׂדוּף מִחֲמַת
 הַהֲתַקְשְׁרוֹת עִמוֹ, וְאָמַר לָהּ: מַה נַּעֲשֶׂה וְאָבִיךָ אֵינּוּ רוֹצֵה.

נְחָרֵי אֶפְרַסְמוֹן

כָּל אֶחָד זֹכֵה לְהִכְנִס בְּתוֹךְ רְזִי וְסִתְרֵי תוֹרָה, שְׂזָה גְלוּי אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, לְטַיֵּל וּלְחַזוֹת בְּנַעַם הַיְיִ"ה בְּהִיכְלוֹת עֲלִיוֹנִים. פֶּעַם אֶחָד הֵלֵךְ אֶצֶל
 כְּתָל שֶׁל אֶסְפֵּקְלָרְיָא [מְרָאָה] וְרָאָה אוֹתָהּ, וְנִפְּל חֲלָשׁוֹת, שְׂזָה סוּד (חֲגִיגָה יד):
 בֶּן עֲזַי הִצִּיץ וְנָתַת, עֲלָיו הַכְּתוּב אוֹמֵר (תְּהִלִּים קטז, טו): "יִקָּר בְּעֵינֵי הַיְיִ"ה
 הַמְּוֹתָה לְחִסְדֵּיךָ". בֶּן זֹמָא הִצִּיץ וְנִפְגַּע, וְעֲלָיו הַכְּתוּב אוֹמֵר (מְשִׁלִּי כה, טז):
 "דְּבִשׁ מְצֵאתָ אֶכֶל דִּיךָ פֶּן תִּשְׁבַּעְנֵנוּ וְהִקְאֵתוּ". אַחַר קִצְץ בְּנִטְיַעוֹת. רַבִּי
 עֲקִיבָא יֵצֵא בְּשָׁלוֹם. וְדָבָר זֶה שֵׁיךְ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר וּבְכָל מַצָּב וּמַצָּב, שְׁלֵא כָּל
 אֶחָד יָכוֹל לְהִיּוֹת מְצוּפֵי הַמְּרַכְבָּה. וּבָאתָה הִיא אֵלָיו, שְׁהִיא הַתּוֹרָה. וְנִעְרַתּוֹ
 וּסְפָרָה לוֹ, שְׂאִינָה רוֹצָה שׁוּם שְׂדוּף מִחֲמַת הַהֲתַקְשְׁרוֹת עִמוֹ, כִּי הַתּוֹרָה שֵׁיכַת
 רַק לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכַמְּאֲמָרָם ו'ל (סְנֵהֲדִין נט): עוֹבֵד כּוֹכָבִים שְׁעוֹסֵק
 בְּתוֹרָה חִיב מִיָּתָה, שְׁנֵאֲמַר (דְּבָרִים לג, ד): "תּוֹרָה צְוָה לָנוּ מִשֶּׁה מוֹרְשָׁה קְהֵלֵת
 יַעֲקֹב". וְאָמַר לָהּ: מַה נַּעֲשֶׂה, וְאָבִיךָ אֵינּוּ רוֹצֵה? וַיֵּשׁ בְּזָה סוּד עֲמַק עַל-פִּי
 מְאֲמָרָם ו'ל (שְׁבַת פט): בְּשַׁעָה שְׁיָרֵד מִשֶּׁה מִלְּפָנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בָּא
 שְׁטָן וְאָמַר לְפָנָיו: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, תּוֹרָה הֵיכָן הִיא? אָמַר לוֹ נִתְתִּיךָ לְאַרְץ.
 הֵלֵךְ אֶצֶל אֶרְץ, אָמַר לָהּ: תּוֹרָה הֵיכָן הִיא? אָמְרָה לוֹ (אִיּוֹב כח, כג): "אֵלֶקִים
 הַבֵּין דְּרַכָּה" וְגו'. הֵלֵךְ אֶצֶל יָם וְאָמַר לוֹ: אֵין עֲמָדִי. הֵלֵךְ אֶצֶל תְּהוֹם, אָמַר
 לוֹ: אֵין בֵּי, שְׁנֵאֲמַר (שֵׁם פְּסוּק יד): "תְּהוֹם אָמַר לֹא בֵי הִיא, וַיָּם אָמַר אֵין
 עֲמָדִי", "אֲבָדוֹן וְמוֹת אָמְרוּ בְּאֲזַנֵּינוּ שְׁמַעְנוּ שְׁמַעָה". חִזַּר וְאָמַר לְפָנֵי
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, חֲפִשְׁתִּי בְּכָל הָאָרֶץ וְלֹא מְצֵאתִיהָ. אָמַר
 לוֹ: לָךְ אֶצֶל בֶּן עֲמָרָם. הֵלֵךְ אֶצֶל מִשָּׁה, אָמַר לוֹ: תּוֹרָה שְׁנַתָּן לָךְ
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הֵיכָן הִיא? אָמַר לוֹ: וְכִי מָה אֲנִי שְׁנַתָּן לִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא תּוֹרָה? אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמִשָּׁה: מִשָּׁה, בְּדָאֵי אַתָּה? אָמַר
 לְפָנָיו: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, חֲמוּדָה גְנוּזָה יֵשׁ לָךְ, שְׂאֵתָה מִשְׁתַּעֲשַׁע בָּהּ בְּכָל

**וְאָמְרָה: אֶף-עַל-פִּי-כֵן. אַחֲר־כֵּן הִתְיַעְצוּ שְׂיַנְיָחוּ לְפָרֵשׁ
עֲצָמָם עַל הַיָּם. וְשָׁכְרוּ לָהֶם סְפִינָה וּפְרָשׁוּ בַיָּם.**

נְהַרִי אֶפְרָסִמוֹן

יום, אני אחזיק טובה לעצמי? אמר לו הקדוש-ברוך-הוא למשה: הואיל ומעטת עצמך תקרא על שמך, שנאמר (מלאכי ג, כב): "זכרו תורת משה עבדי" וגו'. כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והתורה והקדוש-ברוך-הוא אחד הוא, פמוכא (זהר בראשית כד): אורייתא דא קדשא בריהו הוא; ואמרו (זהר מצרע נג): אמאי אקרי תורה? בגין דאורי וגלי במאי דהנה סתים דלא אתידע; כי התורה נמצאת בכל פרטי הבריאה: דומם, צומח, חי, מדבר, ולכן אין דבר בזה העולם שלא יהיה שם תורה, וכשאדם לומד תורה, מגלה את אמתת מציאותו יתברך בתוך הבריאה, והשטן מקטרג, ולכן אמר לו הקדוש-ברוך-הוא: נתתיה לארץ וכו', הלא אצל ים וכו', הלא אצל תהום וכו', עד שאמר הקדוש-ברוך-הוא, שהיא נמצאת אצל משה, כי הצדיק מגלה את התורה שיש בכל פרטי הבריאה, והוא מגלה סתרי נסתרות, גלוי אלקות, אורות עליונים, אורות צחצחות, רזין עלאין, פלאי פלאים מסודות הבריאה, ולכן לא כל אחד זוכה להגיע אל רזי וסתרי תורה, ומה גם פכיכול דוחה אותו. ואמרה אף-על-פי-כן התורה רוצה מאד שנשמות ישראל יגעו בה, ויזכו להגיע אל סתריה. אחר-כך התייעצו, שיניחו לפרש עצמם על הים, שהוא סוד עולם הבא, שהוא דומה לעולם הבא שהוא מים, שבו אין סוף רוחניות חיות אלקות. ושכרו להם ספינה ופרשו בים, שהתחילו לשוטט בים החכמה, וכמו שאמר רבנו י"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'): ספינה לשון ספון וטמון, בחינת המקיפים, שהם ספונים וטמונין מעין כל, שזה (משלי לא, יד): "היתה כאניות סוחר", לשון סחר סחר, בחינת מקיפים שהם בחינת ספינה, כי רק כך האדם יכול לזכות בלמוד התורה הקדושה, כשמבטל עצמו לגמרי, וכמאמר י"ל (ערוכין נה): ולא מעבר ליס היא, לא תמצא לא בסחרנים ולא בתגרים, ורק כך זוכים להשיג את התורה, שאין שום קשר עם אף אחד, רק עם התורה בעצמה.

וְהִלְכוּ עַל הַיָּם. אַחֲרֵיכֶם רָצוּ לְקָרֵב עֲצָמָם אֶל הַסֶּפֶר.
 וּבָאוּ לַסֶּפֶר. וְהָיָה שָׁם יַעַר וְהִלְכוּ לְשָׁם. וְלָקְחָהּ
 הַבַּת־קִיסָר הַטַּבַּעַת וְנָתְנָהּ לוֹ, וְהָיָה שֹׁכְבָה שָׁם. אַחֲרֵיכֶם
 רָאָה הַבֶּן־מֶלֶךְ שֶׁבְסֻמוֹף תַּעֲמֵד, וְהִנִּיחַ הַטַּבַּעַת אֶצְלָהּ.
 אַחֲרֵיכֶם עָמְדוּ וְהִלְכוּ אֶל הַסְּפִינָה.

בְּתוֹךְ כֶּף נִזְכְּרָה שֶׁשָּׂכְחוּ הַטַּבַּעַת שָׁם, וְשָׁלְחָה אוֹתוֹ

נְהַרִי אֶפְרָסִמוֹן

וְהִלְכוּ עַל הַיָּם, הֵינּוּ בֶן הַמֶּלֶךְ וּבַת הַקִּיסָר, שֶׁהֵם נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 וְהַתּוֹרָה, וְהַיָּם הוּא רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת, כִּי עוֹלָם הָבָא נִקְרָא יָם, כְּמֵאמְרָם
 ו'ל (סוֹטָה יז.): מִפְּנֵי שֶׁהַתְּכֵלֶת דּוֹמָה לַיָּם, וְיָם דּוֹמָה לְרִקִיעַ, וְרִקִיעַ דּוֹמָה
 לְכֶסֶף הַכְּבוֹד. וְאָמְרוּ (רוֹת רַבָּה, פָּרָשָׁה ג', סִימָן ג'): שׁוֹטָה שֶׁבְעוֹלָם, אֵין אַתָּה
 יוֹדֵעַ שְׁעוֹלָם זֶה דּוֹמָה לְשַׁבַּת, וְעוֹלָם שֶׁבָּאתָ מִמֶּנּוּ דּוֹמָה לְעָרֵב שַׁבַּת, אִם
 אֵין אָדָם מִתְקַן בְּעָרֵב שַׁבַּת — מָה יֵאכַל בְּשַׁבַּת?! וְעוֹד עוֹלָם זֶה דּוֹמָה
 לַיָּם, וְעוֹלָם שֶׁבָּאתָ מִמֶּנּוּ דּוֹמָה לְיִבְשָׁה, אִם אֵין אָדָם מִתְקַן בְּיִבְשָׁה, מָה
 יֵאכַל בָּיָם?! אַחֲרֵיכֶם רָצוּ לְקָרֵב עֲצָמָם אֶל הַסֶּפֶר [שַׁפַּת הַיָּם], לְרַדֵּת אֶל
 גְּשָׁמִיּוֹת עוֹלָם הַזֶּה. וּבָאוּ לַסֶּפֶר וְהָיָה שָׁם יַעַר וְהִלְכוּ לְשָׁם, כִּי אֵין עוֹד מְקוֹם
 טוֹב לְהִתְחַבֵּא כְּמוֹ בַּיַּעַר לְהִתְבוֹדֵד לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ
 כָּל מָה שֶׁצָּרִיכִים. וְלָקְחָהּ הַבַּת קִיסָר הַטַּבַּעַת, שֶׁזֶה סוּד הַקֶּשֶׁר בֵּינֵיהֶם עֲגוּלָא
 וְרַבּוּעָא. וְנָתְנָהּ לוֹ, שֶׁהוּא יַחְזִיק אֶת זֶה, כִּי הַשְּׁלָמוֹת הוּא שֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל לְלַמֵּד
 אֶת הַתּוֹרָה, וְיִהְיֶה קָשׁוּר וּמְחֻבָּר בָּהּ יוֹמָם וְלַיְלָה, כִּי הֵיא חַיִּינוּ וְאַרְךָ יַמֵּינוּ.
 וְהֵיא שֹׁכְבָה שָׁם, שֶׁזֶה סוּד הַדּוֹרְמִיטָא. אַחֲרֵיכֶם רָאָה הַבֶּן מֶלֶךְ שֶׁבְסֻמוֹף
 תַּעֲמֵד, שֶׁזֶה הַתְּעוֹרְרוֹת וְהַמְשַׁכַּת הַמַּחֲזִין, וְהִנִּיחַ הַטַּבַּעַת אֶצְלָהּ, כִּי הָרִי הוּא
 עֶשֶׂה אֶת הַקֶּשֶׁר עִמָּה. אַחֲרֵיכֶם עָמְדוּ וְהִלְכוּ יַחְדָּו אֶל הַסְּפִינָה, שֶׁזֶה הַמְשַׁכַּת
 הַתּוֹרָה וְהַנְשָׂמָה בְּתוֹךְ הַגּוֹף, וְכַמוּבָא בְּתַקּוּנִים (תַּקּוּן כ"א): "וְהָאֵינָה" דְּאֵי הִי
 גּוּפָא, "חֲשָׁבָה לְהַשְׁבֵּר" בֵּיהּ זְמָנָא, "וְיוֹנָה יֵרֵד אֶל יַרְכְּתֵי הַסְּפִינָה", דָּא
 שְׂכִינְתָא תַּתָּא, דְּאֵתְמַר בֵּיהּ "וְתִגַּל מְרַגְלוֹתָיו וְתִשְׁכַּב" שְׂכִיבַת לְעַפְרָא וְכוּ',
 עֵין שָׁם. בְּתוֹךְ כֶּף נִזְכְּרָה, שֶׁשָּׂכְחוּ הַטַּבַּעַת שָׁם, כִּי כְּשֶׁנִּמְצְאִים בְּגִשְׁמִיּוֹת,

אֲחֵרֵי הַטְּבַעַת. וְהִלֵּךְ לְשֵׁם וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְמַצֵּא הַמָּקוֹם
וְהִלֵּךְ לְמָקוֹם אַחֵר וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְמַצֵּא הַטְּבַעַת. וְהָיָה
הוֹלֵךְ לְבִקְשׁוֹ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם עַד שִׁנְתָּעָה וְלֹא הָיָה יָכוֹל
לְחַזֵּר. וְהָיָה הִלְכָה לְבִקְשׁוֹ וְנִתְעֵית גַּם־בֵּן, וְהָיָה הוּא הוֹלֵךְ
וְתוֹעָה, הוֹלֵךְ וְתוֹעָה. אַחֲר־כֵּן רָאָה דֶּרֶךְ וְהִלֵּךְ לְיִשׁוּב,
וְלֹא הָיָה לוֹ מָה לַעֲשׂוֹת, וְנִעְשָׂה מִשְׁרָת. גַּם הָיָה הִיתָה

נְהָרֵי אֶפְרַסְמוֹן

יְכוּלִים לְאַבֵּד אֶת סוּד הַהֶתְקַשְׁרוֹת, שֶׁהוּא הַטְּבַעַת עֲגוּלָא וְרְבוּעָא. וְשִׁלְחָה
אוֹתוֹ אַחֲרֵי הַטְּבַעַת וְהִלֵּךְ לְשֵׁם, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְמַצֵּא הַמָּקוֹם, כִּי תִכְף־וּמִיד
כְּשֶׁהוֹלְכִים מֵהַשֶּׁרֶשׁ, כְּבָר נִטְעִין מִדֶּרֶךְ הָאֵמֶת. וְהִלֵּךְ לְמָקוֹם אַחֵר, וְלֹא הָיָה
יָכוֹל לְמַצֵּא הַטְּבַעַת, כִּי הַתּוֹרָה וְהַקְּדוּשָׁה וְהַהֶתְקַשְׁרוֹת קָשָׁה מְאֹד לְהַשִּׁיג,
אֲבָל קָל מְאֹד לְאַבֵּד, וְכִשְׁמֵאבְדִים אֶת זֶה, קָשָׁה מְאֹד לְמַצֵּא אֶת זֶה,
וְכַמְּאֵמָרָם ו'ל' (תְּגִיגָה טו.): מֵאֵי דְכְּתִיב (אִיּוֹב כח, יז): "לֹא יַעֲרַכְנָה זֶה־ב
וְזִכּוּכִית, וְתַמּוּרְתָהּ כְּלֵי פִז", אָמַר לוֹ: אֵלֹהֵי דְבָרֵי תּוֹרָה, שֶׁקָּשִׁין לְקַנּוּתָן כְּכֵלֵי
זֶה־ב וְכֵלֵי פִז, וְנוֹחִין לְאַבְדָן כְּכֵלֵי זִכּוּכִית. וְהָיָה הוֹלֵךְ לְבִקְשׁוֹ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם
עַד שִׁנְתָּעָה, וְכַמּוּבָא בְּדְבָרֵי רַבִּנוּ ו'ל' (סִפְרֵי־הַמְדוּת, אוֹת אֲמוּנָה, חֵלֶק ב', סִימָן ז'):
כְּשֶׁהוֹלֵךְ מֵרַב לְרַב, צָרִיךְ לְחַזֵּק אֲמוּנָתוֹ בְּאַחֲדוּת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַלְמוּד
מֵהַרְבֵּה מִלְמַדִּים מִזִּיק לְאֲמוּנַת הַיְחוד. וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְחַזֵּר, כִּי בְּרַגַע שֶׁאָדָם
תּוֹעָה בְּדֶרֶךְ קָשָׁה מְאֹד לְחַזֵּר, כַּמּוּבָא בְּדְבָרֵי רַבִּנוּ ו'ל' (לְקוּטֵי־מֹהֲרָ"ן, חֵלֶק א',
סִימָן רז), שֵׁישׁ דְּרָכִים נְבוּכִין, וְאֵלֹהֵי הַדְּרָכִים הַמְקַלְקְלִים וְהַתּוֹעִים, כְּשֶׁאָדָם
תּוֹעָה בָּהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם, אִזּוֹ קָשָׁה לוֹ לְחַזֵּר. וְהָיָה הִלְכָה לְבִקְשׁוֹ, וְנִתְעֵית
גַּם־בֵּן; כִּי לְפַעְמִים הַצְּדִיק מַחְפֵּשׂ אֶת מִי שֶׁמְתַרְחֵק, וְזֶה שֶׁהַתְּרַחֵק אֵינוֹ מְכִיר
אֶת קוֹל הַצְּדִיק. וְהָיָה הוּא הוֹלֵךְ וְתוֹעָה, הוֹלֵךְ וְתוֹעָה, כְּדָגְמַת הַרוֹעָה
שֶׁמַּחְפֵּשׂ אַחֵר צֹאן שֶׁנֶּאֱבַד, כֹּל זְמַן שֶׁשׁוֹמֵעַ אֶת הַקוֹל, הוּא יָכוֹל לְחַזֵּר, אֲבָל
יֵשׁ שִׁנְתָּעָה כְּל־כֵּן, עַד שֶׁכְּבָר שָׁכַח אֶת הַכֹּל. וְזֶה שֶׁבִקֵּשׁ דְּוֹד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים
קט, קעו): "תְּעִיתִי כְּשֶׁה אֲבִיד בִּקְשׁ עֲבָדְךָ, כִּי מִצְוֹתֶיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי", וְעַד־כֵּן
אֲנִי מְכִיר אֶת קוֹל הַקְּרִיאָה שֶׁל הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת. אַחֲר־כֵּן רָאָה דֶּרֶךְ, וְהִלֵּךְ
לְיִשׁוּב, וְלֹא הָיָה לוֹ מָה לַעֲשׂוֹת, וְנִעְשָׂה מִשְׁרָת; כִּי תִכְף־וּמִיד כְּשֶׁאָדָם מְאַבֵּד

הוֹלֶכֶת וְתוֹעָה, וְיֹשֶׁבֶת עֲצֻמָּה שֶׁתֵּשֵׁב אֶצֶל הַיָּם, וְהִלְכָה אֶל שֵׁפֶת־הַיָּם. וְהָיָה שֵׁם אֵילָנוֹת שֶׁל פְּרוֹת, וְיֹשֶׁבֶת שָׁם, וּבַיּוֹם הַיְּתֵה הוֹלֶכֶת אֶצֶל הַיָּם, אוֹלֵי תִמְצָא עוֹבְרִים וְשׁוֹבִים. וְהֵיטֵה מִתְּפָרְנֶסֶת מִן הַפְּרוֹת, וּבְלִילָה הֵיטֵה עוֹלָה עַל אֵילָן כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה נִשְׁמֶרֶת מִן הַחַיּוֹת:

וְיֵהי הַיּוֹם וְהָיָה סוֹחֵר גְּדוֹל מִפְּלֶג מְאֹד, וְהָיָה לוֹ מִשְׁאֵיוֹמְתָן בְּכָל הָעוֹלָם, וְהָיָה לוֹ בֶּן יָחִיד. וְהַסּוֹחֵר הָיָה זָקֵן. פַּעַם אֶחָד אָמַר הַבֶּן לְאָבִיו: בְּאִשֶּׁר שָׂאתָה זָקֵן וְאֲנִי נָעַר וְהַנְּאֻמָּנִים שֶׁלְּךָ אֵינָם מִשְׁגִּיחִים כָּלֵל

נְהַרֵי אֶפְרַסְמוֹן

אֵת קִדְשָׁתוֹ וְאֲמוּנָתוֹ, הוּא נוֹפֵל לְבַחֲיַנַּת עֲבֹדוֹת, וְהוּא צָרִיךְ לִהְיוֹת מְשֻׁרֵת אֶצֶל הַזּוֹלָת. גַּם הֵיא הֵיטֵה הוֹלֶכֶת וְתוֹעָה, וְיֹשֶׁבֶת עֲצֻמָּה, שֶׁתֵּשֵׁב אֶצֶל הַיָּם, וְהִלְכָה אֶל שֵׁפֶת הַיָּם, וְהָיָה שֵׁם אֵילָנוֹת שֶׁל פְּרוֹת, וְיֹשֶׁבֶת שָׁם, וּבַיּוֹם הַיְּתֵה הוֹלֶכֶת אֶצֶל הַיָּם, אוֹלֵי תִמְצָא עוֹבְרִים וְשׁוֹבִים, וְהֵיטֵה מִתְּפָרְנֶסֶת מִהַפְּרוֹת, וּבְלִילָה הֵיטֵה עוֹלָה עַל אֵילָן, כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה נִשְׁמֶרֶת מִן הַחַיּוֹת, מוּבָא בְּתַקּוּנִים (תְּקוּן ו'): בְּכָל עֵץ דָּא צְדִיק דְּאִיהוּ "עֵץ פְּרִי עֲשֵׂה פְרִי לְמִינוֹ"; שֶׁהַמְּקוֹם הַכִּי טוֹב לְהִתְחַבֵּא בְּלִילָה, כְּשֶׁחֲשֵׁךְ וּמָר לוֹ, וּמִפְּחָד מִהַחַיּוֹת רְעוֹת, חַיּוֹת טוֹרְפוֹת, שֶׁהֵן הַמְּחַשְׁבוֹת שֶׁל כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, הוּא לַעֲלוֹת אֶל הָעֵץ שֶׁהוּא הַצְּדִיק, כִּי מִי שְׁזוֹכָה לִהְיוֹת מְקַרֵּב אֶל צְדִיק אֲמֵת, מְבַטֵּחַ לוֹ שִׁיְהִיָּה שְׁמוֹר מִכָּל מִינֵי מִזִּיקִים וּמִשְׁחִיתִים, כִּי הַצְּדִיק מְאִיר בּוֹ אֵת אֲמֵת מְצִיאוֹתוֹ וְתַבְרָךְ בְּגִלּוּי רַב מְאֹד, וְאֶצְלוֹ הוּא הַמְּקוֹם הַכִּי מְשֻׁרֵר.

וְיֵהי הַיּוֹם וְהָיָה סוֹחֵר גְּדוֹל מִפְּלֶג מְאֹד, וְהָיָה לוֹ מִשְׁאֵא וּמְתָן בְּכָל הָעוֹלָם, וְהָיָה לוֹ בֶּן יָחִיד, וְהַסּוֹחֵר הָיָה זָקֵן. פַּעַם אֶחָד אָמַר הַבֶּן לְאָבִיו: בְּאִשֶּׁר שָׂאתָה זָקֵן וְאֲנִי נָעַר, וְהַנְּאֻמָּנִים שֶׁלְּךָ אֵינָם מִשְׁגִּיחִים כָּלֵל עָלַי, וְאִתָּה

עלי, ואתה תסתלק ואהיה נשאר ריק ולא אדע מה לעשות; בכך תן לי ספינה עם סחורה ואלף על הים כדי להיות בקי במשא ומתן. ונתן לו אביו ספינה עם סחורה, והלך למדינות ומכר הסחורה וקנה סחורה אחרת והצליח.

נהרי אפרסמון

תסתלק, ואהיה נשאר ריק, ולא אדע מה לעשות, בכך תן לי ספינה עם סחורה, ואלף על הים, כדי להיות בקי במשא ומתן. ונתן לו אביו ספינה עם סחורה, והלך למדינות ומכר הסחורה, וקנה סחורה אחרת והצליח; בתוך כך שמספר איך נמשכת השתלשלות כל העולמות, עתיק, אריך אנפין, אבא ואמא, זעיר ונקבא, מתחלת עצם אצילות עד גשמיות העולם הזה, המלא עביות וגשמיות, העלמות והסתרות, שנעלמת ונסתרת אמתת מציאותו יתברך. יש סוחר גדול ועוסק במשא ומתן, ושוכח לגמרי שיש בורא כל עולמים; כי בזה העולם האדם מאד מסכן, כי בכל רגע יכול לשכח את מקור מחצבתו מהיכן הוא בא, ומי בראו, ומי מציאו, והוא נזקק במשא ומתן, אזי בא בנו ואומר לו: "אתה תסתלק, ואהיה נשאר ריק, ולא אדע מה לעשות", כי הבן מחקה מה שראה אצל אביו, ונען שראה את אביו כל ימיו רק לעסק במשא ומתן, והיה עסוק בעסקיו, אזי הבן אינו מתבייש להגיד לאביו באפן גלוי: "אתה תסתלק ואהיה נשאר ריק, ולא אדע מה לעשות", בלי שום בוששה כלל, ובאמת החנוף מתחיל מעצמו, אדם צריך להרגיל את עצמו לברח תמיד רק אליו יתברך, ויזהר מאד להתפלל במנין ערב ובקר וצהרים, ויקים את המצוות בשמחה עצומה ובהדור רב, ויקבע עתים לתורה, וישמר את עצמו מאד לא לעשות עול לזולת, ומכל שפן לא לגנב, חס ושלום, או לעשות איזו רמאות בעסקים שלו, או נכון לכו יהיה בטוח, שגם בנו יחקה אותו, ומכל שפן כשהוא יקים מצות כבוד אב ואם בתכלית השלמות, אזי גם ילדיו יקימו עמו מצות כבוד אב ואם, אבל ברגע שאדם מניח את כל ראשו בהבלי עולם הזה, ועוסק רק בעסקים, והוא סוחר

בְּהִיּוֹתוֹ עַל הַיָּם רָאוּ אוֹתָן הָאֵילָנוֹת הַנַּ"ל (שְׁהִיְתָה
 הַבַּת־קִיסָר שָׁם), וְסָבְרוּ שֶׁהוּא יָשׁוּב וְרָצָה לִילֵךְ
 לְשָׁם. וּבְשִׁנְתָּקֶרְבוֹ רָאוּ שֶׁהֵם אֵילָנוֹת וְרָצוּ לַחֲזֹר. בְּתוֹךְ
 כֶּף הַצִּיץ הַסּוֹחֵר (הֵינּוּ בֶן הַסּוֹחֵר הַנַּ"ל) לְתוֹךְ הַיָּם, וְרָאָה שָׁם
 אֵילָן וְעָלְיוֹ כְּמִרְאֵה אָדָם, וְסָבַר שֶׁמָּא הוּא טוֹעָה עֲצָמוֹ.
 וְהִגִּיד לְשָׂר הָאֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ שָׁם וְהִבִּיטוּ וְרָאוּ גַם־כֵּן
 כְּמִרְאֵה אָדָם עַל הָאֵילָן וְהִתְיַשְׁבוּ לְהִתְקַרֵּב לְשָׁם וּשְׁלָחוּ
 אִישׁ עִם סְפִינָה קְטַנָּה לְשָׁם. וְהֵם הָיוּ מִבִּיטִים בְּתוֹךְ הַיָּם,
 כְּדִי לְכוּן אֶת הַשְּׁלִיחַ שֶׁלֹּא יִטְעָה מִן הַדֶּרֶךְ כְּדִי שְׁיִלֵּךְ
 מִכּוּן אֶל הָאֵילָן הַנַּ"ל. וְהִלֵּךְ לְשָׁם וְרָאָה שְׁיֹשֵׁב שָׁם אָדָם
 וְהִגִּיד לָהֶם.

נַחְרֵי אֶפְרַסְמוֹן

גְּדוּל, וְשׁוֹכַח מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, אָזִי בּוֹדָאֵי בְּנוֹ לֹא יִתְבַּיֵּשׁ לְהִגִּיד לוֹ פְּתוּחַ: "אֲתָה
 תִּסְתַּלֵּק וְאֵהִיָּה נִשְׂאָר רִיק, וְלֹא אֲדַע מַה לַּעֲשׂוֹת", כִּי כָּבַד אָמְרוּ חַכְמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (סֵפֶה נ"ו): שׁוֹתָא דִּינוּקָא בְּשׁוּקָא אוֹ דְּאָבוּהּ אוֹ דְּאִמִּיהָ. וּפְרַשׁ
 רַש"י: מְשַׁל הַדְּיוּט הוּא, מַה שֶׁהִתִּינוּק מְדַבֵּר בְּשׁוּק, מְאָבִיו אוֹ מֵאִמוֹ שְׁמַע;
 וְלִכֵּן חֲנוּךְ צְרִיף לְהִתְחִיל עִם עֲצָמוֹ, לְחַנֵּךְ אֶת עֲצָמוֹ, וְאִזּוֹ נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה
 בְּטוֹחַ, שֶׁבְּנוֹ לֹא יִדְבַר עִמוֹ כֶּף. בְּהִיּוֹתוֹ עַל הַיָּם, רָאוּ אוֹתָן הָאֵילָנוֹת הַנַּ"ל
 (שְׁהִיְתָה הַבַּת קִיסָר שָׁם), וְסָבְרוּ שֶׁהוּא יָשׁוּב, וְרָצָה לִילֵךְ לְשָׁם, וּכְשִׁנְתָּקֶרְבוֹ
 רָאוּ שֶׁהֵם אֵילָנוֹת, וְרָצוּ לַחֲזֹר. בְּתוֹךְ כֶּף הַצִּיץ הַסּוֹחֵר (הֵינּוּ בֶן הַסּוֹחֵר הַנַּ"ל)
 לְתוֹךְ הַיָּם, וְרָאָה שָׁם אֵילָן, וְעָלְיוֹ כְּמִרְאֵה אָדָם, וְסָבַר שֶׁמָּא הוּא טוֹעָה עֲצָמוֹ,
 וְהִגִּיד לְשָׂר הָאֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ שָׁם, וְהִבִּיטוּ וְרָאוּ גַם־כֵּן כְּמִרְאֵה אָדָם עַל
 הָאֵילָן, וְהִתְיַשְׁבוּ לְהִתְקַרֵּב לְשָׁם, וּשְׁלָחוּ אִישׁ עִם סְפִינָה קְטַנָּה לְשָׁם, וְהֵם
 הָיוּ מִבִּיטִים בְּתוֹךְ הַיָּם, כְּדִי לְכוּן אֶת הַשְּׁלִיחַ, שֶׁלֹּא יִטְעָה מִן הַדֶּרֶךְ, כְּדִי
 שְׁיִלֵּךְ מִכּוּן אֶל הָאֵילָן הַנַּ"ל. וְהִלֵּךְ לְשָׁם וְרָאָה, שְׁיֹשֵׁב שָׁם אָדָם, וְהִגִּיד

וְהֵלֵךְ בְּעֶצְמוֹ (בֶּן הַסּוֹחֵר הַנַּ"ל), וְרָאָה שְׂוִישֻׁבֶת שָׁם (הֵינּוּ
הַבַּת־קִיסָר הַנַּ"ל שֶׁהִיְתָה יוֹשֶׁבֶת שָׁם כַּנַּ"ל), וְאָמַר לָהּ
שִׁתְרַד. וְאָמְרָה לוֹ שְׂאִינָה רוֹצָה לְכַנֵּס אֶל הַסְּפִינָה, כִּי־אִם
שְׂיִבְטִיחָה שְׁלֵא יִגַע בָּהּ כִּי־אִם כְּשִׁיבּוֹא לְבֵיתוֹ וַיִּשָּׂא
אוֹתָהּ כְּדָת. וְהִבְטִיחַ לָהּ. וְנִכְנְסָה אֶצְלוֹ לְסְפִינָה, וְרָאָה

נַחְרֵי אַפְרָסְמוֹן

לָהֶם. וְהֵלֵךְ בְּעֶצְמוֹ (בֶּן הַסּוֹחֵר הַנַּ"ל), וְרָאָה שְׂוִישֻׁבֶת שָׁם (הֵינּוּ הַבַּת־קִיסָר הַנַּ"ל,
שֶׁהִיְתָה יוֹשֶׁבֶת שָׁם כַּנַּ"ל), וְאָמַר לָהּ שִׁתְרַד וְאָמְרָה לוֹ, שְׂאִינָה רוֹצָה לְכַנֵּס אֶל
הַסְּפִינָה, כִּי אִם שְׂיִבְטִיחָה, שְׁלֵא יִגַע בָּהּ, כִּי אִם כְּשִׁיבּוֹא לְבֵיתוֹ וַיִּשָּׂא אוֹתָהּ
כְּדָת. וְהִבְטִיחַ לָהּ. בְּאֵמַת זֶה לֹא הָיָה הַשְּׂדוּךְ שְׁלֵה, אֲלֵא הִיא עֲשֵׂתָה בְּחֻכְמָה,
כְּדִי לְהַנְצִל מִמֶּנּוּ, וְכִמּוֹ שֶׁאָמַר הַחֹכֵם מִכָּל אָדָם (מְשָׁלִי כד, ו): "כִּי בְּתַחֲבֻלוֹת
תַּעֲשֶׂה לָךְ מִלְחָמָה", כִּי אִם בָּא הַיֵּצֵר הָרַע, וְרוֹצֵה לְהַכְשִׁיל אוֹתְךָ, תַּעֲשֶׂה
כָּל מִינֵי תַחֲבֻלוֹת לְהַנְצִל מִמֶּנּוּ, כִּי צְרִיכִים לְהַחֲכִים מְאֹד נֶגֶד הַיֵּצֵר הָרַע,
שֶׁהוּא מְלַךְ זָקֵן וְכֹסִיל, וְרוֹצֵה לְהַכְשִׁילְךָ בְּעוֹנוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְלִטְפֹּשׂ אֶת
שְׁכֻלְךָ, כִּי כִבֵּר אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוֹטָה ג): "אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה, אֲלֵא
אִם בֶּן נִכְנֵס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת; וְלִכֵּן צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעְעוֹלָם
לְהַנְצִל מִהַיֵּצֵר הָרַע הַרוֹצֵה לְהַכְשִׁילוֹ. וְנִכְנְסָה אֶצְלוֹ לְסְפִינָה, וְכִבֵּר אָמְרוּ
חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פֶּרֶשָׁה כא, סִימָן ה'): אִם עֲשִׂיתָ חֲבִילוֹת שֶׁל
עֲבָרוֹת, עֲשֶׂה כְּנִגְדָן חֲבִילוֹת שֶׁל מִצְוֹת (מְשָׁלִי ו, יז): "עֵינַיִם רַמּוֹת", (דְּבָרִים
ו, ח): "וְהָיוּ לְטֹטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ", לְשׁוֹן שְׁקָר, "וְלִמְדַתֶּם אוֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם",
יָדִים שׁוֹפְכוֹת דָּם נָקִי, "וְקִשְׂרַתֶּם לְאוֹת עַל יָדֶיךָ", (מְשָׁלִי ו, יח): "לֵב חָרֵשׁ
מִחֲשָׁבוֹת אָוֶן", (דְּבָרִים ו, ו): "וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה", (מְשָׁלִי ו, יח): "וְרַגְלֵיכֶם
מִמֵּהָרוֹת לְרוּץ לְרָעָה", הָיוּ רֵץ אַחַר מִילָה שֶׁהִיא בֵּין בְּרַפִּים, "יָפִיחַ כְּזָבִים
עַד חֻמֵּס", (יִשְׁעִיָּה מֵג, י): "אַתֶּם עֲדֵי נֹאֵם הַנְּוִ"ה", וּמְשַׁלַּח מְדַנִּים בֵּין אֲחִים,
(תְּהִלִּים לד, טו): "בְּקֶשׁ שְׁלוֹם וְרַדְפָּהוּ", כִּי אֶפְלוּ כְּשֶׁכִּבְר צְרִיךְ לְהַכְנִס בְּתוֹךְ
הַסְּפִינָה שֶׁל הַיֵּצֵר הָרַע, וְכִמְעַט שְׂיִכְשֵׁל, עָלָיו לְהַחְזִיק מִעַמֵּד, וְלֹא לְהַתְנַאֵשׁ
וְלִפְל בְּדַעְתּוֹ, כִּי כְּנִגְדָן חֲבִילוֹת שֶׁל עֲבָרוֹת, עֲשֶׂה כְּנִגְדָן חֲבִילוֹת שֶׁל מִצְוֹת.

שהיא מזמרת על כלי זמר ויכולה לדבר בכמה לשונות,
ושמח על שנזדמנה לו.

אחר-כך פשהתחילו להתקרב לביתו, אמרה לו,
שהישר שילך לביתו ויודיע לאביו וקרוביו
וכל מידעיו שכלם יצאו לקראתה, באשר שמוליך אשה
חשובה כזו. ואחר כך יתודע לו מי היא (פי גם מקדם התנתה
היא עמו שלא ישאל אותה מי היא עד אחר החתנה), אז ידע מי
היא, והסכים עמה. אמרה לו: גם הישר באשר שאתה

נחרי אפרסמון

וראה שהיא מזמרת על כלי זמר, ויכולה לדבר בכמה לשונות, ושמח על
שנזדמנה לו; כי באמת אי אפשר להנצל מהיצר הרע, אלא על-ידי שתי
העצות האלו: "שמחה והתבודדות", שזה מזמרת על כלי זמר — שלמות
השמחה, ולדבר בכמה לשונות — שלמות התפלה, שנאמרה בכמה
לשונות, וכשאדם תמיד בשמחה עצומה, ומחיה את עצמו עם כל נקדה
טובה שיש בו, וכן מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך בכמה לשונות,
על-ידי-זה נצל מכל רע. אחר-כך פשהתחילו להתקרב לביתו, אמרה לו,
שהישר שילך לביתו, ויודיע לאביו וקרוביו וכל מידעיו, שכלם יצאו
לקראתה, באשר שמוליך אשה חשובה כזו, ואחר-כך יתודע לו מי היא (פי
גם מקדם התנתה היא עמו, שלא ישאל אותה מי היא עד אחר החתנה), אז ידע מי
היא, והסכים עמה; כי הנה הבת קיסר היא הנשמה, שתפסה בן הסוחר,
שזה הסמ"ך-מ"ם, בתוך הספינה שלו, אבל היא הצליחה להתנות תנאי
אתו, שלא יגע בה עד שיתחתנו, כי בזה העולם צריכים ללכת עם חכמה
עצומה נגד הטמאה, וכמו שכתב החכם מכל האדם (משלי כד, ו): "כי
בתחבולות תעשה לך מלחמה", כי כך צריכים ללכת עם הסמ"ך-מ"ם, והוא
שמח, שחושב שהנה כבר תפס את הנשמה, פי היא הבטיחה לו שתתחתן

מוליך אשה כזו שתשבר את כל המאטראסן (המלחים) המוליכין הספינה למען ידעו שהפותר שלהם יש לו נשואין עם אשה כזו והספים עמה.

ולקח יין טוב מאד שהיה לו בספינה ונתן להם ונשתכרו מאד. והוא הלך לביתו להודיע לאביו וקרוביו כנ"ל, והמאטראסן נשתכרו ויצאו מן הספינה, ונפלו ושכבו בשכרותם.

ובעוד שהיו מכינים עצמם שם לילה לקראתה עם כל

נחרי אפרסמון

עמו, רק שלא יגע בה עד שיתחננו. ולבסוף כשכבר הגיעו אל החוף, אמרה לו: לך תגיד לאביך ולקרוביך, איזו אשה חשובה אתה מוליך, והכל יהיה לדחות אותו, כי עקר העצה נגד הסמ"ך-מ"ם קדם לדחות אותו, כדי שלא יכשילך. אחר-כך אמרה לו: גם הישר באשר שאתה מוליך אשה כזו, שתשבר את כל המאטראסן [מלחים] המוליכין הספינה, למען ידעו, שהפותר שלהם יש לו נשואין עם אשה כזו, והספים עמה. ולקח יין טוב מאד, שהיה לו בספינה, ונתן להם, ונשתכרו מאד; כי היא התכוננה לברח, אזי קדם רצתה שכל המלחים לכל הפחות יצאו מהספינה, למען שלא יהיה לה שום מניעות לברח. והוא הלך לביתו להודיע לאביו וקרוביו כנ"ל, כי היה כל-כך בטוח שהוא תפס אותה כבר. והמאטראסן נשתכרו ויצאו מן הספינה, ונפלו ושכבו בשכרותם, כי זה הקלקול של שכרות, כי כשאדם שותה — שוכח הכל, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק ב', סימן כו): על-ידי השכרות שוכחים את המצוות שהזיכרנו משה רבנו, שזה (משלי לא, ה): "פן ישתה וישכח מחקק", שעל-ידי השתיה והשכרות שוכחים את רמ"ח מצוות של משה, וזה מחקק עולה כמספר רמ"ח וכמספר מש"ה עם השלש אותיות, כי כשאדם שותה — הוא שוכח הכל. ובעוד שהיו מכינים עצמם שם לילה

המשפחה, הלכה היא והתירה הספינה מן הספר, ופרשה
הוילונות (הינו הלאווינטן), והלכה לה עם הספינה. והם באו
אל הספינה (הינו כל המשפחה של הסוחר) ולא מצאו דבר.
וחרה להסוחר אבי הבן הנ"ל מאד והוא צועק ואומר
(הינו הבן של הסוחר הנ"ל שהיה בא עם הספינה הנ"ל צעק ואמר:
תאמין לי שהבאתי ספינה עם סחורה וכי), והם אינם רואים דבר.
ואמר לו: תשאל להמאטראסן. והלך לשאל אותם, והם
שוכבים שפורים. אחר כך ננערו, ושאל להם ואינם
יודעים כלל מה עבר עליהם רק יודעים שהביאו ספינה
עם כל הנ"ל ואינם יודעים היכן הוא. וחרה הסוחר מאד
על בנו וגרשו מביתו, ולא יבוא לנגד פניו. והלך ממנו
נע ונד, והיא (הינו הבת-קיסר הנ"ל) היתה הולכת על הים:

נהרי אפרסמון

לקראתה עם כל המשפחה, הלכה היא והתירה הספינה מן הספר, ופרשה
הוילונות (הינו הלאווינטן), והלכה לה עם הספינה; כי זה עקר העצה,
כשרואים שנמצאים בצרה מהסמ"ך-מ"ם הרודף אותך — לברח ממנו.
וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות פחד, חלק ב', סימן ג'): מי שבורח מן
הצרה הוא פקח, אזי היא קדם ברחה לפני שיבואו. והם באו אל הספינה
(הינו כל המשפחה של הסוחר), ולא מצאו דבר, וחרה להסוחר — אבי הבן
הנ"ל מאד, והוא צועק ואומר (הינו הבן של הסוחר הנ"ל, שהיה בא עם הספינה
הנ"ל, צעק ואמר: תאמין לי, שהבאתי ספינה עם סחורה וכי), והם אינם רואים
דבר, ואמר לו: תשאל להמאטראסן! והלך לשאל אותם, והם שוכבים
שפורים. אחר-כך ננערו, ושאל להם, ואינם יודעים כלל מה עבר עליהם,
רק יודעים שהביאו ספינה עם כל הנ"ל, ואינם יודעים היכן הוא, וחרה
הסוחר מאד על בנו וגרשו מביתו, ולא יבוא לנגד פניו. והלך ממנו נע ונד,
והיא (הינו הבת-קיסר הנ"ל), היתה הולכת על הים; כי זה עקר העצה לשטות

**וַיְהִי הַיּוֹם וַהֲיָה מֶלֶךְ אֶחָד וַהֲיָה בּוֹנֵה לוֹ פְּלָטִין עַל הַיָּם
כִּי שֵׁם הוֹטֵב בְּעֵינָיו לְבָנוֹת פְּלָטִין מִחַמַּת
אֲוִיר הַיָּם. וְהַסְפִּינוֹת הוֹלְכוֹת שָׁם. וְהָיָא (הֵינּוּ הַבַּת־קִיסָר**

נַחְרֵי אַפְרַסְמוֹן

את הסמ"ך-מ"ם ולברח ממנו, ולא להפגס בשום ופוחים עמו. וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נאוף, חלק א', סימן י'): לא תפגס עם פתוייך בטוען ונטען; כי אריכות הרגשות החושב אפלו בבחינת השולל תפעל הגברת החפץ, ותתהפך הרצון אליו, כי אסור להפגס בדין ודברים עם הסמ"ך-מ"ם, רק כשוראים שהטמאה והזהמא שלו מתגברת על האדם עליו לברח, ולא להפגס בשום ופוחים, ואז על-ידי-זה ינצל ממנו, כי בשום פנים ואפן לא כדאי להפגס בטוען ונטען או בוכוחים עם הסמ"ך-מ"ם, אלא בתחבולות תעשה עמו מלחמה ותברח ממנו, וזה מה שעשתה הבת קיסר, שהיא הנשמה.

ויהי היום, והיה מלך אחד, שזה סובב גם-כן על היצר הרע, שהוא מלך זקן וכסיל. והיה בונה לו פלטין על הים, כי הים מרמז על רוחניות, ולכן גם שם מתלבש היצר הרע לתפס את האדם, ואל יחשב אדם, כיון שהגיע כבר לרוחניות, שהוא מבטח שלא יתפס אותו היצר הרע, כי גם ברוחניות יש יצר הרע גדול מאד, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פב) שגם מי שמגיע כבר אל רוחניות, דיקא משם הוא יכול לפל, וכמו שארע לאלישע אחר, שעלה לרקיע על-ידי שם, ואף-על-פי-כן כפר בעקר (חגיגה יד.), כי מרב אור — מסנור אותו לגמרי, כמו שכתוב (בראשית כז, א): "ותכהין עיניו מראת", מחמת שנתקרב ביותר אל האור אלקות, אזי האור מכהה עיניו ומזיק לו, כמו שאדם מסתכל על עצם השמש, אור השמש מזיק לעיניו, ולכן היצר הרע בונה פלטין על הים דיקא, כי שם הוטב בעיניו לבנות פלטין, מחמת אור הים, והספינות הולכות שם, כי הוא תופס גם את הגדולים שיושבים על רוחניות, ומתענגים מזיו השכינה, וגם הם צריכים להזהר ממנו. והיא (הינו הבת קיסר הנ"ל) היתה

הנ"ל) היתה הולכת על הים ובאתה סמוך לפלטיין של המלך הנ"ל. והמלך הביט וראה ספינה בלי מנהיגים ואין שם אנשים, וסבר שהוא טועה עצמו, וצוה לאנשיו שיסתכלו וראו גם-כן בן. והיא נתקרבה אל הפלטיין. אחר-כך התישבה עצמה: למה לה הפלטיין? והתחילה לחזר. ושלח המלך והחזירה והביאה לביתו.

והמלך הנ"ל לא היה לו אשה, כי לא היה יכול לברר לו, כי מי שהיה רוצה לא רצתה היא וכן להפך.

נחרי אפרסמון

הולכת על הים, ובאתה סמוך לפלטיין של המלך הנ"ל; כי הבת קיסר זו הנשמה, חלק אלוה ממעל, שברחה מבן הסוחר אל תוך הים, שהיא רוחניות אלקות, וחסבה שעכשו כבר תוכל להנצל ממנו, אבל היא לא ידעה, שגם שם יש מלך זקן וכסיל, שהוא היצר הרע, הרוצה להכשיל את כלם. והמלך הביט וראה ספינה בלי מנהיגים, ואין שם אנשים, כי היא לא נזהרה, על-כן חשב שאין שם מנהיג, כי אדם צריך לעמד תמיד על המשמר מהיצר הרע, שבא אל האדם בכל מיני תחבולות רעות לתפס אותו. וסבר שהוא טועה עצמו, וצוה לאנשיו שיסתכלו, וראו גם-כן בן. והיא נתקרבה אל הפלטיין, אחר-כך התישבה עצמה — למה לה הפלטיין? והתחילה לחזר, ושלח המלך והחזירה והביאה לביתו, כי היא התחילה לברח, אבל היצר הרע יותר חזק, ורדף אחריה ותפסה, והביאה לתוך ביתו. והמלך הנ"ל לא היה לו אשה, כי לא היה יכול לברר לו, כי מי שהיה רוצה לא רצתה היא וכן להפך, [נזה מוסר השכל לבני-אדם, שלא יכולים למצא את זוגם, והכל בא מחמת גאות וישות, כי את מי שהוא רוצה, היא לא רוצה, ואת מי שהוא לא רוצה, היא פן רוצה, ודבר זה סובב על כל אחד, שקשה לו למצא את זוגו, כי הוא לא רוצה להסכים עם מי שהיא רוצה אותו, כי הוא תמיד רוצה דבר שעדין לא נברא, ובאמת אמרו חכמינו הקדושים (יבמות סג):

וּכְשֶׁבִּאתָה לְשֵׁם הַבֵּת־קִיסָר הַנַּ"ל אָמְרָה לוֹ שִׁישְׁבַע לָהּ
שְׁלֹא יִגַע בָּהּ עַד שִׁישְׁאָנָה בְּדַת, וְנִשְׁבַע לָהּ. וְאָמְרָה לוֹ
שְׂרָאוּי שְׁלֹא יִפְתַּח אֶת הַסְּפִינָה שְׁלָהּ וְלֹא יִגַע בָּהּ, רַק
שֶׁתַּעֲמִד כָּךְ עַל הַיָּם עַד הַנְּשׂוֹאִין וְאִז יֵרְאוּ הַכֹּל אֶת רַבּוּי
הַסְּחֹרָה שֶׁהֵבִיֵּאָה לְבַל יֵאמְרוּ שֶׁלְקַח אִשָּׁה מִן הַשּׁוּק.
וְהִבְטִיחַ לָהּ כֵּן.

וְהַמֶּלֶךְ כָּתַב לְכָל הַמְּדִינֹת שִׁיתְקַבְּצוּ וַיָּבֹאוּ עַל
הַחֲתָנָה שְׁלוֹ, וּבָנָה פְּלִטִין בְּשִׁבְלִיהָ. וְהִיא

נְהַרִי אֶפְרָסִמוֹן

נְחוֹת דְרָגָא וְנָסִיב אִיתְתָּא. וּפְרַשׁ רַש"י: אַל תִּקַּח אִשָּׁה חֲשׁוּבָה מִמֶּךָ, שְׁמָא
לֹא תִתְקַבֵּל עָלֶיהָ; וְאָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לָרְדֵת דְרָגָא, כְּדֵי לִמְצֹא בֵּת זוּג,
וְכִשְׂאָדָם מִחֲזִיק אֶת עַצְמוֹ לְלֹא כְלוּם, אֶף־עַל־פִּי־כֵן אוֹמְרִים לוֹ נְחוֹת דְרָגָא
וְנָסִיב אִיתְתָּא, שֶׁתְּהִיָּה בְעֵינֶיהָ כְלוּם שְׁבַכְלוּם, אִז בְּקִלוֹת תִּמְצָא בֵּת זוּגָךְ].
וּכְשֶׁבִּאתָה לְשֵׁם הַבֵּת קִיסָר הַנַּ"ל, אָמְרָה לוֹ שִׁישְׁבַע לָהּ, שְׁלֹא יִגַע בָּהּ, עַד
שִׁישְׁאָנָה בְּדַת, וְנִשְׁבַע לָהּ; כִּי הִיא רְאֵתָה שְׁנִפְלָה כְּכַר בַּפֶּתַח, וְלִכֵּן בְּתַחֲבוּלוֹת
עָשְׂתָה עִמּוֹ מִלְחָמָה. וְאָמְרָה לוֹ, שְׂרָאוּי שְׁלֹא יִפְתַּח אֶת הַסְּפִינָה שְׁלָהּ, וְלֹא
יִגַע בָּהּ, רַק שֶׁתַּעֲמִד כָּךְ עַל הַיָּם עַד הַנְּשׂוֹאִין, וְאִז יֵרְאוּ הַכֹּל אֶת רַבּוּי
הַסְּחֹרָה שֶׁהֵבִיֵּאָה, לְבַל יֵאמְרוּ, שֶׁלְקַח אִשָּׁה מִן הַשּׁוּק, וְהִבְטִיחַ לָהּ כֵּן; כִּי
כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל שְׁנוּפֵל כְּכַר בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּה, עָלָיו לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי
תַּחֲבוּלוֹת אִיךְ לְבָרִחַ מֵהִיצֵר הָרַע, כִּי אֶפְלוּ שְׁכָבֵר נוֹפְלִים בְּיָדָיו, עַדִּין יְכוּלִים
לְצַאת מִשָּׁם, אִם עוֹשֶׂה בְּחֻכְמָה, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר הַחֲכָם מְכַל הָאָדָם (מְשָׁלִי כַד,
ו': "כִּי בְתַחֲבוּלוֹת תַּעֲשֶׂה לָךְ מִלְחָמָה", וְדִיקָא עַל־יְדִי־זָה הוּא יְכוּל לְהַנְצִיל.

וְהַמֶּלֶךְ כָּתַב לְכָל הַמְּדִינֹת, שִׁיתְקַבְּצוּ וַיָּבֹאוּ עַל הַחֲתָנָה שְׁלוֹ, וּבָנָה
פְּלִטִין בְּשִׁבְלִיהָ, כִּי כֵן דְרָךְ הַבְּעָלִי גֵאֹוָה, שְׂרוּצִים לְהִרְאוֹת אֶת עֲשִׂירוֹתָם,

צוֹתָהּ שִׁיבִיאוּ לָהּ אַחַד-עֶשֶׂר בְּנוֹת שָׁרִים שִׁיחִיו עִמָּה.
 וְצוּהָ הַמֶּלֶךְ וְשָׁלְחוּ לָהּ אַחַד-עֶשֶׂר בְּנוֹת שָׁרִים גְּדוֹלִים
 מְאֹד וּבָנָאוּ לְכָל אַחַת פְּלָטִין מִיַּחַד, וְהָיָא הָיְתָה לָהּ גַם
 בֶּן פְּלָטִין מִיַּחַד, וְהָיוּ מִתְקַבְּצוֹת אֵלֶיהָ, וְהָיוּ מְזַמְּרוֹת
 בְּכָל־שִׁיר וּמְשַׁחֲקִים שָׁם עִמָּה.

פַּעַם אַחַת אָמְרָה לָהֶם שְׁתַּלְּךְ עִמָּהֶם עַל הַיָּם, וְהִלְכוּ
 עִמָּה. וְהָיוּ מְשַׁחֲקִים שָׁם, וְאָמְרָה לָהֶם שְׁתַּכַּבְּדוּ

נַחְרֵי אַפְרָסְמוֹן

וּכְמוֹ שֶׁכְּתוּב (אֶסְתֵּר א, ד): "בְּהִרְאֹתוֹ אֶת עֶשֶׂר כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ, וְאֵת יָקָר תַּפְאָרְתוֹ גְּדוֹלְתוֹ" וְגו', וְהַקְּלָפָה הַזֹּאת נִמְצְאָה עַד הַיּוֹם אֶצֶל בְּנֵי-אָדָם, שֶׁמְבַזְּזִים הוֹן תּוֹעֵפוֹת לְרוּחַ, הַעֲקָר לְהִרְאוֹת לְזוּלַת אֶת גְּדֻלָּתָם. וְהָיָא הַבַּת קִיסָר, שֶׁהָיָא הַנְּשֻׁמָּה, שֶׁרְאֹתָהּ שֶׁנִּפְלָה כְּכֹר בַּפֶּחַ, עִם כָּל זֹאת רְצָתָה לְצֵאת מִמֶּנּוּ, וְלִכְן צוּתָהּ שִׁיבִיאוּ לָהּ אַחַת-עֶשְׂרֵה בְּנוֹת שָׁרִים שִׁיחִיו עִמָּה, שְׁזָה סוּד אַחַד-עֶשֶׂר סִמְמָנֵי הַקְּטָרֶת, שֶׁהוּא בְּסוּד ו"ה, שֶׁשׁוֹבֵר אֶת הַיֶּצֶר הָרָע, כַּמּוּבָא בְּזִהָר (וַיִּקְהַל רֵיחַ): בְּגִין דְּקְטָרֶת תְּבִירוֹ דִּיֶּצֶר הָרָע אִיהוּ. וְצוּהָ הַמֶּלֶךְ, וְשָׁלְחוּ לָהּ אַחַת-עֶשְׂרֵה בְּנוֹת שָׁרִים גְּדוֹלִים מְאֹד, כִּי (סְנֵהֲדִרִין ל ט): מְנִיָּה וּבִיָּה אֲבָא לִיזִיל בִּיָּה נִרְגָּא; כִּי אִם מִתְעַקְּשִׁים, אֲזִי הַסְטֵרָא אַחְרָא בְּעֵצְמָה צְרִיכָה לְעוֹר לְקַדְּשָׁה, וְכַמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵר-מִזְהַרְזַן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), שֶׁהַצְּדִיק מְכַנֵּס אֶת עֵצְמוֹ בְּתוֹךְ בֵּית הַבְּלִיעָה שֶׁל הַסְטֵרָא אַחְרָא, וְהַהֲכָרַח לָהּ לְהַקְיָא הַקְּאוֹת, בְּסוּד (אִיּוֹב כ'): "חֵיל בְּלַע וַיִּקְאֲנוּ". וּבָנוּ לְכָל אַחַת פְּלָטִין מִיַּחַד, כִּי לְכָל אֶחָד מִסְמָנֵי הַקְּטָרֶת, יֵשׁ לוֹ סִגְלָה נִפְרָדֶת. וְהָיָא הֵיטָה לָהּ גַם-בֶּן פְּלָטִין מִיַּחַד, וְהָיוּ מִתְקַבְּצוֹת אֵלֶיהָ, שְׁזָה גַם סוּד מָה שֶׁרְאָה יוֹסֵף (בְּרֵאשִׁית לו, ט): "וְאֶחַד-עֶשֶׂר כּוֹכְבִים מְשֻׁתָּחוּיִם לִי", וְהָיוּ מְזַמְּרוֹת בְּכָל־י שִׁיר וּמְשַׁחֲקִים שָׁם עִמָּה, כִּי מִסְטֵרָא דְקַדְּשָׁה מְשֻׁם שׁוֹרָה תְּמִיד שְׁמֻחָה, כִּי (דְּבַר־הַיְמִים-א' טו, כו): "עוֹ וְחֻדוּהָ בְּמִקְמוֹ". פַּעַם אַחַת אָמְרָה לָהֶם, שְׁתַּלְּךְ עִמָּהֶם עַל הַיָּם, זֶה רוּחַנִיּוֹת אֱלֹקוֹת שְׁדוּמָה לָיִם. וְהִלְכוּ עִמָּה, וְהָיוּ מְשַׁחֲקִים שָׁם, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג רוּחַנִיּוֹת אֱלֹקוֹת, רַק עַל-יַדֵּי תַקְוָה הַשְּׁמֻחָה, וְכַמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוּאֵל-א' י,

אותם ביין טוב שיש לה, ונתנה להם מהיין שבפינה ונשתפרו ונפלו ושכבו. והלכה והתירה הספינה ופרשה הוילונות וברחה עם הספינה. והם (הינו המלך ואנשיו) הציצו וראו שהספינה איננה ונבהלו מאד. ואמר המלך: הזתרו שלא להגיד לה פתאום פי צערה יהיה גדול מאד על ספינה יקרה פזו (פי המלך לא היה יודע שהיא בעצמה ברחת עם הספינה והיה סבור שהיא עדין בחדרה), גם אולי תסבר שהמלך נתן לאחד את הספינה רק ישלחו את שררה אחת מהבנות שרים הנ"ל להגיד לה בחכמה. והלכו לחדר אחד ולא מצאו אדם. וכן לחדר שני וכן לכל

נהרי אפרסמון

ה: "חבל נבאים ירדים מהבמה, ולפניהם גבל וחרף וחליל וכנור והמה מתנבאים". ואמרה להם, שתכבד אותם ביין טוב שיש לה, ונתנה להם מהיין שבפינה, ונשתפרו ונפלו ושכבו; כי היא לא רצתה שידעו שהיא בורחת, ועל-כן נתנה להם יין לשחות, כדי שיפלו בשנה, שזה מה שנאמר אצל יעקב (בראשית לא, כ): "על בלי הגיד לו כי ברח הוא". והלכה והתירה הספינה, ופרשה הוילונות וברחה עם הספינה; כי זה עקר העצה, כשרואים שנכנסו באיזה צרה — צריכים לברח, וכמו שקתוב (הושע יב, יג): "ויברח יעקב", וכן (שמות ב, טו): "ויברח משה מפני פרעה". והם (הינו המלך ואנשיו) הציצו וראו שהספינה איננה, ונבהלו מאד, כי הם לא ידעו שהיא ברחת. ואמר המלך: הזתרו שלא להגיד לה פתאום, פי צערה יהיה גדול מאד על ספינה יקרה פזו (פי המלך לא היה יודע, שהיא בעצמה ברחת עם הספינה, והיה סבור שהיא עדין בחדרה), גם אולי תסבר, שהמלך נתן לאחד את הספינה, רק ישלחו את שררה אחת מהבנות שרים הנ"ל להגיד לה בחכמה. והלכו לחדר אחד, ולא מצאו אדם, וכן לחדר שני, וכן לכל האחד-עשר חדרים, ולא

האחד-עשר חדרים, ולא מצאו אדם. והספימו לשלח
 בלילה שררה זקנה להגיד לה. והלכו לחדרה ולא מצאו
 אדם ונבּהלו מאד.

ואביהן של הבנות שרים הנ"ל שהיו רגילים שיגיעו
 להם אגרות זה מזה, ועתה ראו שהם שולחים
 אגרות ואין להם שום אגרת מבנותיהם. עמדו השרים
 ונסעו בעצמן לשם, ולא מצאו את בנותיהם, וחרה להם
 מאד, ואמרו לשלח את המלך (דהינו למקום ששולחין החיבים
 נחרי אפרסמון)

מצאו אדם, והספימו לשלח בלילה שררה זקנה להגיד לה, והלכו לחדרה,
 ולא מצאו אדם, ונבּהלו מאד; כי כשיש לאדם אמץ לב, הוא יכול לעשות
 גבורות נוראות, ולברח מהסטרָא אחרא, ולא יוכלו לעשות לו שום דבר,
 וכמוֹבא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן רמט): עקר הגבורה
 בהלב; כי מי שלבו חזק, ואינו מתירא משום אדם ומשום דבר, יכול לעשות
 גבורות נוראות ולכבש המלחמות, על-ידי חזק ותקף לבו שאינו מתירא,
 ורץ לתוף תקף המלחמה, וזה בחינת (אבות, פרק ד'): איזהו גבור? הכובש
 את יצרו. וזה בחינת גבורות שמשון, שנאמר בו (שופטים יג): "ותחל רוח
 הויה לפעמו במחנה דן בין צרעה ובין אשתאול", שבאותן המקומות
 צלחה עליו רוח השם, ולבש גבורה, דהינו שבא לו חזק ותקף גבורה בלב,
 ועל-ידי-זה עשה גבורות נוראות. וזה שיף לכל בר ישראל, אם רק יתחזק
 ולא יפחד, אזי יצליח לעבר על הכל.

ואביהן של הבנות שרים הנ"ל, שהיו רגילים שיגיעו להם אגרות זה
 מזה, ועתה ראו שהם שולחים אגרות, ואין להם שום אגרת מבנותיהם,
 עמדו השרים ונסעו בעצמן לשם, ולא מצאו את בנותיהם, וחרה להם מאד,
 ואמרו לשלח את המלך (דהינו למקום ששולחין החיבים מיתה, שקורין

מיתה שקורין "פארשיקון", כי הם היו השרי מלוכה, אך
 נתישבו מה חטא המלך שיתחייב שלוח כי נאנס בדבר.
 והספימו להעבירו ממלכותו ולגרשו. והעבירו אותו
 וגרשוהו והלך לו:

והיא (הינו הבת קיסר הנ"ל שברחה עם האחת-עשרה בנות שרים)
 הלכה עם הספינה. אחר-כך ננערו השרות הנ"ל (והתחילו
 שוב לשחק כמקדם כי לא ידעו שהספינה כבר הלכה מן הספר), ואמרו
 נחרי אפרסמון

"פארשיקון", כי הם היו השרי מלוכה, אך נתישבו: מה חטא המלך שיתחייב
 שלוח, פי נאנס בדבר. והספימו להעבירו ממלכותו ולגרשו, והעבירו אותו
 וגרשוהו, והלך לו; כי באמת הבת קיסר לקחה עמה אחת-עשרה בנות
 שרים, כדי שיהיו לעזר לה, שזה סוד י"א סממני הקטרת, שמכניעים את
 הקלפות. וידוע שהמלך עשה דבר בלתי הגון, שתפס את הבת קיסר, ואף
 שהיא הלכה אתו בערמה, כדי להנצל ממנו, אמרה לו שיביא אחת-עשרה
 בנות, ובין כך ברכה, אבל הוא עשה שלא כהגן, שתפס אותה כדי להתחמץ
 אמה, ולכן הענש שלו היה, שאביהן של האחת-עשרה בנות, החליטו
 להעבירו ממלכותו ולגרשו, כי זה מדה כנגד מדה, כי כך אמרו חכמינו
 הקדושים (סוטה ח): במדה שאדם מודד — בה מודדין לו; כי כך דרך של
 אדם, מה שהוא עושה לזולת, הוא מקבל חזרה, ולכן מאחר שהמלך רצה
 לקחת בכח את הבת קיסר נגד רצונה, נסתבב שנעלמו האחת-עשרה בנות,
 ובשביל זה פעסו עליו אביהם, וגרשו אותו וסלקו אותו מהמלוכה.

והיא (הינו הבת קיסר הנ"ל, שברחה עם האחת-עשרה בנות שרים) הלכה עם
 הספינה. אחר-כך ננערו השרות הנ"ל (והתחילו שוב לשחק כמקדם, כי לא ידעו
 שהספינה כבר הלכה מן הספר), כי הנשמה דבוקה תמיד באין סוף ברוך הוא,
 שזה נקרא ים — מים שאין להם סוף, כי הרוחניות אלקות מכנה בשם ים,

לה: נחזר. והשיבה להם: נשהה עוד פאן קצת. אחר־כֵּן
 עמד רוח סערה ואמרו: נחזר לביתנו. והודיעה להם
 שהספינה כבר פרשה מן הספר. ושאלו אותה על מה
 עשתה פן. ואמרה שהיתה יראה פן תשבר מחמת הרוח
 סערה, על פן הכרחה להתירה ולפרש הוילאות. והיו
 הולכים על הים (הבת־קיסר עם האחת־עשרה בנות־שרים הנ"ל),
 והיו מזמרים שם בכל־יזמר. ופגעו בפלטין, ואמרו לה

נחרי אפרסמון

ולכן הבת קיסר שהיא הנשמה, לקחה את הספינה, וברחה אל האין סוף
 ברוף הוא. הספינה זה הגוף, כמוכא בזהר (ויקהל קצט): יונה דנחת לספינה
 דא איהי נשמתא דבר נש, דנחתא להאי עלמא למהוי בגופא דבר נש. ואמרו
 לה האחת־עשרה בנות: נחזר. והשיבה להם הבת קיסר: נשהה עוד פאן
 קצת. אחר־כֵּן עמד רוח סערה, ואמרו האחת־עשרה בנות: נחזר לביתנו.
 והודיעה להם הבת קיסר, שהספינה כבר פרשה מן הספר, הינו הגוף כבר
 יצא מהעולם הזה, כי היא זפכה אותם מאד, עד שפכר לא נמצאים בעולם
 הזה, אלא דבוקים באין סוף ברוף הוא, ונמצאים על הים. ושאלו אותה:
 על מה עשתה פן — לברח מן גשמיות עולם הזה? ואמרה, שהיתה יראה
 פן תשבר מחמת הרוח סערה, הינו שהגוף לא ישבר על־ידי הרוח סערה
 שיש בזה העולם, על־פן הכרחה להתירה את הספינה, ולפרש הוילאות,
 והיו הולכים על הים (הבת קיסר עם האחת־עשרה בנות שרים הנ"ל), והיו
 מזמרים שם בכלי זמר; כי עקר ההתחזקות בזה העולם אם רוצים להשאיר
 דבוקים בו יתברך תמיד, והגוף לא ישבר, צריכים לראות להיות רק
 בשמחה, ולשיר שירים ותשבחות להקדוש־ברוך־הוא, ולהחיות את עצמו
 עם גוונים, וזהו שכתוב (שופטים ה, ג): "אנכי להנני"ה אנכי אשירה, אזמר
 להנני"ה אלהי ישראל", הינו אם אמה רוצה להיות להנני"ה דבוק בו יתברך,
 העצה לזה — "אנכי אשירה", תמיד לשיר שירות ותשבחות להקדוש־

השרות הנ"ל: נתקרב לשם, ולא רצתה. ואמרה פי
נתחרטה על שנתקרבה אצל פלטין הנ"ל (הינו על שנתקרבה
לפלטין של המלך הנ"ל שרצה לשא אותה פנ"ל).

אחר-כך ראו כמין אי-הים ונתקברו לשם. והיו שם
שנים-עשר גזלנים ורצו להרגם. ושאלה היא:
מי הגדול שבכם? והראו לה. אמרה לו: מה מעשיכם?

גהרי אפרסמון

ברוך-הוא, "אומר להונ"ה אלהי ישראל", לומר רק לפניו יתברך, וזה מה
שמתחזק את האדם בזה העולם, כי השמחה הוא יסוד גדול בהתחזקות
האדם. ופגעו בפלטין, ואמרו לה השרות הנ"ל: נתקרב לשם, ולא רצתה.
ואמרה, פי נתחרטה על שנתקרבה אצל פלטין הנ"ל (הינו על שנתקרבה לפלטין
של המלך הנ"ל, שרצה לשא אותה פנ"ל), כי היא מספיק סבלה מהמלך שתפס
אותה, ולכן היא לא רוצה להכנס בנסיון חדש, ולכן ברחו משם. וכך צריך
כל בר ישראל לשמר את עצמו מפל מיני נסיונות, לא להכנס בשום נסיון,
כי מספיק מה שעובר על כל אחד, ולמה לו לחפש עוד נסיונות חדשים?
אבל העקר מה שזוכים להתחזק ולהתחזק מעמד, זה רק על-ידי שירות
ותשבחות ונגונים, כי השמחה היא ההצלה של האדם.

אחר-כך ראו כמין אי הים, כי גם ברוחניות הנקראת ים, יש שם בחינת
אי, שצריכים לשמר מאד מאד לא לפל בפח בטעיות, כי הרבה פעמים גם
ברוחניות יכולים לטעות ולחשב שרואים אור, ואינו אלא דמיון גדול מאד,
כמו בלילה בחשך, שמאיר לפעמים עץ או זכוכי לילה, פן גם ברוחניות
הנקראת ים, צריכים לשמר אל איזה אי מתקרבים. ונתקברו לשם, כי לא
היו נזהרים, והיו שם שנים-עשר גזלנים, כי זה לעמת זה כנגד שנים-עשר
שבטים יש אלופי עשו, ורצו להרגם. ושאלה היא, הינו הבת קיסר שהיא
כנגד יוסף, קדשה וטהרה: מי הגדול שבכם? והראו לה. אמרה לו הבת
קיסר להגדול שביניהם: מה מעשיכם? כי היא קימה (תהלים יח, כז): "עם
נכר תתברך ועם עקש תתפתל", כי כך צריכים לעשות עם רוצחים וגזלנים

אמר לה: שהם גזלנים. אמרה לו: אף אנחנו גזלנים; רק שאתם גזלנים בגבורה שלכם, ואנחנו גזלנים על-ידי חכמה פי אנו מלמדים בלשונות ובכלי-זמר. בכך מה בצע פי תהרגו אותנו?! הלא טוב שתשאנו אותנו לנשים ויהיה לכם גם העשירות שלנו. והראתה היא להם מה

נהרי אפרסמון

— לסבב אותם. אמר לה ראש הגזלנים, שהוא עשו בעצמו, שהוא נגד יוסף, כמו שכתוב (עובדיה א, יח): "ובית יוסף להבה ובית עשו לקש", והאחת-עשרה בנות הן כנגד אחד-עשר שבטי יה מלבד יוסף, וכנגדם יש אחד-עשר אלופי עשו, שהם גזלנים, פי הסטרא אחרא, אלופי עשו הם גוזלים מהאדם את הימים והשעות והרגעים הכי טובים, שאדם יכול לזכות על-ידי-זה להגיע לדבקות אמת, להיות דבוק בחי החיים בו תפרוך. אמרה לו הבת קיסר לראש הגזלנים: אף אנחנו גזלנים, פי (קהלת ז, יד): "גם את זה לעמת זה עשה האלקים"; רק שאתם גזלנים בגבורה שלכם, פי הסטרא אחרא באים במדת הדין עם האדם, וגוזלים ממנו את הימים והשעות והרגעים, שלא יוכל ללמד תורה ולקיים את המצוות. ואנחנו גזלנים על-ידי חכמה, וכמאמרם ז"ל (תוספתא בבא קמא ז, ג): המתגנב אחר חברו והלך לשנות בדברי תורה, אף-על-פי שנקרא גנב, הרי זה זכה לעצמו; הינו אסור לגנב את דעת הבריות, אבל אם אדם רוצה ללמד תורה, ורואה שמפריעים לו, אזי מתר לו בחכמה להתגנב מחברו, פי כל מה שהוא גונב הוא גונב לעצמו — תורה ותפלה וקיום המצוות. וזה שאמרה הבת קיסר: פי אנו מלמדים בלשונות, שזה עשר לשונות של תפלה, כמאמרם ז"ל (מדרש אגדה): הרבה שמות נקראת תפלה, ואלו הן: תפלה, תחנון, צעקה, זעקה, נאקה, רננה, שועה, פגיעה, נפילה, הלול — הרי י' לשונות של תפלה. ובכלי זמר — זו שמחה, בבחינת "פנור ונבל, תף וחליל" וכיו, פי עם תפלה ובקשה ושמחה יכולים לעבר את זה העולם בקלות. בכך מה בצע פי תהרגו אותנו?! הלא טוב שתשאנו אותנו לנשים, ויהיה לכם גם העשירות שלנו; פי הבת קיסר הלכה עמהם בחכמה גדולה, כי ראתה שנפלה כבר בפח של

שֶׁבַסְפִּינָה, וְנִתְרָצוּ לְדַבְרֶיהָ. וְהָרְאוּ הַגְּזֻלָּנִים לָהֶם גַּם־כֵּן
כָּל הָעֲשִׂירוֹת שְׁלָהֶם, וְהוֹלִיכוּ אוֹתָם בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת
שְׁלָהֶם וְהִסְכִּימוּ שְׁלֹא יִהְיוּ נוֹשְׂאִים בְּבֵת־אֶחָת כִּי־אִם
בְּזֶה אַחֵר זֶה (הֵינּוּ שְׁכַל הַגְּזֻלָּנִים הַנַּ"ל לֹא יִהְיוּ נוֹשְׂאִים אֶת הַשְּׂרָרוֹת
הַנַּ"ל כִּלְמֵם בְּבֵת־אֶחָת רַק הַנְּשׂוֹאִין שְׁלָהֶם יִהְיֶה בְּזֶה אַחֵר זֶה), גַּם

גַּהְרֵי אַפְרָסְמוֹן

הַרוֹצְחִים, וְלָכֵן הִצִּיעָה לָהֶם לְהִתְחַתֵּן, שֶׁזֶה סוֹד מֵה שֶׁרַבְּנוּ וַ"ל אָמַר
(לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), שֶׁהַצְּדִיק נִכְנָס לְבֵית הַבְּלִיעָה שֶׁל הַסְּטָרָא
אַחֲרָא, וְאִזּוּ הִיא מִכְרָחָה לְתֵן הַקָּאוֹת לְהוֹצִיא אֶת כָּל הַקְּדָשָׁה שְׁבַלְעָה, בְּסוֹד
(אִיּוֹב כ, טו): "חִיל בְּלַע וַיִּקְיָאנוּ", וְלֹא דִי שֶׁהַסְּטָרָא אַחֲרָא מְקִיָּאָה וּמוֹצִיָּאָה
כָּל הַקְּדָשׁוֹת שְׁבַלְעָה, אֲלֵא מִכְרָחָה לְהוֹצִיא אֶת עֲצָמֵיּוֹת הַחַיִּוֹת שְׁלָהּ מִמֶּשׁ,
וְכַף מִבְּטַל אוֹתָם הַצְּדִיק, וְזֶה סוֹד אִיךָ שֶׁהַכְּנִיעָה יַעַל אֶת סִיסְרָא, שְׁאָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (הַרְיֹת י'): גְּדוּלָּה עֲבָרָה לְשִׁמָּה, שֶׁנֶּאֱמַר (שׁוֹפְטִים ה, כד):
"תִּבְרַךְ מְנַשִּׁים יַעַל" וְגו'. וְהִרְאָתָה הִיא לָהֶם מַה שֶׁבַסְפִּינָה, שֶׁהִיְתָה שֵׁם
עֲשִׂירוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד — אוֹרוֹת צַחְצָחוֹת, אוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים. וְנִתְרָצוּ לְדַבְרֶיהָ,
כִּי הֵם חֲשִׁבּוּ, שֶׁעֲכָשׁוּ יוֹכְלוּ לִינֵק מִהַקְּדָשָׁה הַזֶּה, וְכַמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ וַ"ל
(לְקוּטִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כה), כִּי בְּשִׁבְלֵי זֶה הָאֲמוֹת תֵּאבִין לְמִמּוֹן יִשְׂרָאֵל,
אֶף־עַל־פִּי שֵׁישׁ לָהֶם כֶּסֶף וְזָהָב הַרְבֵּה, עִם כָּל זֹאת הֵם תֵּאבִים לְדִינָר שֶׁל
יְהוּדִי, כְּאֵלוֹ לֹא רָאוּ מְמוֹן מַעוֹלָם, כִּי הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב שֵׁישׁ תַּחַת יָדָם אֵין הֵם
מְאִירִים, מַה שְׁאֵין בֵּן הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ בָּהֶם גּוֹנִין עַל־אֵין
שְׁמֵאִירִים תְּמִיד. וְהָרְאוּ הַגְּזֻלָּנִים לָהֶם גַּם־כֵּן כָּל הָעֲשִׂירוֹת שְׁלָהֶם, שֶׁיִּנְקוּ
כְּבָר מְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְהוֹלִיכוּ אוֹתָם בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת שְׁלָהֶם, שְׁשֵׁם מְנַחוֹת
כָּל הַקְּדָשׁוֹת שֶׁל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם גָּזְלוּ מֵהֶם. וְהִסְכִּימוּ שְׁלֹא יִהְיוּ
נוֹשְׂאִים בְּבֵת אֶחָת, כִּי אִם בְּזֶה אַחֵר זֶה (הֵינּוּ שְׁכַל הַגְּזֻלָּנִים הַנַּ"ל לֹא יִהְיוּ נוֹשְׂאִים
אֶת הַשְּׂרָרוֹת הַנַּ"ל כִּלְמֵם בְּבֵת אֶחָת, רַק הַנְּשׂוֹאִין שְׁלָהֶם יִהְיֶה בְּזֶה אַחֵר זֶה), כִּי אִי
אֶפְשָׁר לְבַטֵּל אֶת הַטְּמָאָה בְּפַעַם אֶחָת, וְכַמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת כג, כט): "לֹא
אֶגְרְשֶׁנוּ מִפְּנֵיךָ בְּשָׁנָה אֶחָת, פֶּן תִּהְיֶה הָאָרֶץ שְׁמָמָה וְרַבָּה עֲלֶיךָ חַיֵּת הַשָּׂדֶה,

שִׁיבְרָרוּ לְכָל אֶחָד שְׂרָרָה אַחַת לְפִי הָרְאוּי לּוֹ, הַגְּדוֹל לְפִי
גְּדָלוֹ וְכוּ'.

אַחֲר־כֵּן אָמְרָה לָהֶם שְׂתַכְבֵּד אוֹתָם בֵּינָן טוֹב נִפְלָא
מְאֹד שְׂיִישׁ לָהּ בַּסְּפִינָה שְׂאִינָה מִסְתַּפְקַת מִמּוֹנֵי
רַק הוּא טָמוֹן אֶצְלָה עַד יוֹם שְׂיִזְמֵן לָהּ הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ הַזּוּוֹג
שְׂלָה. וְנִתְנָה לָהֶם הַיִּין בְּשָׁנִים־עֶשֶׂר גְּבִיעִים וְאָמְרָה שְׂפָל
אֶחָד יִשְׁתֶּה לְכָל אֶחָד מִהַשָּׁנִים־עֶשֶׂר, וְשָׂתוּ וְנִשְׂתַּבְּרוּ
נַהֲרֵי אַפְרָסִמוֹן

מֵעַט מֵעַט אֶגְרָשְׁנוּ מִפְּנֵיךָ, עַד אֲשֶׁר תִּפְרָה וְנַחֲלַתְּ אֶת הָאָרֶץ", וְכַתִּיב (דְּבָרִים
ז, כב): "מֵעַט מֵעַט לֹא תוּכַל כִּלְתֵּם מֵהָר פֶּן תִּרְבֶּה עָלֶיךָ חַיִּית הַשָּׂדֶה". גַּם
שִׁיבְרָרוּ לְכָל אֶחָד שְׂרָרָה אַחַת לְפִי הָרְאוּי לּוֹ, כִּי כִּנְגַד כָּל שִׁבְט מִשְׁבְּטֵי
יִשְׂרָאֵל, זֶה לְעַמַּת זֶה הָיָה אֵלּוּף אֶחָד מֵאֵלּוּפֵי עֶשׂוֹ, הַגְּדוֹל לְפִי גְּדָלוֹ וְכוּ',
שְׂזָה יוֹסֵף נִגְדָה עֶשׂוֹ, וְכַמְּאֲמָרָם ו'ל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה ע"ג, סִימָן ז'): בֵּינָן שְׂנוּלַד
יוֹסֵף, נוּלַד שְׂטָנוֹ שֶׁל עֶשׂוֹ. אַחֲר־כֵּן אָמְרָה לָהֶם, שְׂתַכְבֵּד אוֹתָם בֵּינָן טוֹב
נִפְלָא מְאֹד, שְׂיִישׁ לָהּ בַּסְּפִינָה, שְׂאִינָה מִסְתַּפְקַת מִמּוֹנֵי, רַק הוּא טָמוֹן אֶצְלָה
עַד יוֹם שְׂיִזְמֵן לָהּ הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ הַזּוּוֹג שְׂלָה, שְׂזָה הַיִּין הַמְּשֻׁמֵר שְׂיִכְלָה אֶת
כָּל הַקְּלָפוֹת, כַּמּוּבָא (רַעֲיָא מֵהִימְנָא פִּנְחָס רִלוֹ): צְדִיק יִסוּד בֵּיהּ סוּד דְּאִיהוּ יִין
הַמְּשֻׁמֵר בְּעֵנְבֵי מִשְׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית, וְהֵם פְּעֻמִּים ו' — מִסְטָרָא דִּימִינָא
וּמִסְטָרָא דְשִׁמְאָלָא וְכוּ', שְׂעַל־יְדֵי־זָה נִתְקַן חֲטָא אָדָם וְחִוָּה, יִין סַחֲטָה לָהּ
וְכוּ' (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה סט, סִימָן ה'), וְכֵן נִתְקַן חֲטָא הַמְּרַגְלִים (בַּמִּדְבָּר יג, כג):
"וַיִּשְׂאָהוּ בַמּוֹט בְּשָׁנִים", עֵינֵי שָׁם. וְנִתְנָה לָהֶם הַיִּין בְּשָׁנִים־עֶשֶׂר גְּבִיעִים, שְׂזָה
סוּד (יִשְׁעִיָה ו, ב): "שְׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לּוֹ, שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאֶחָד"
— פְּעֻמִּים שֵׁשׁ. וְאָמְרָה, שְׂפָל אֶחָד יִשְׁתֶּה לְכָל אֶחָד מִהַשָּׁנִים־עֶשֶׂר, וְשָׂתוּ
וְנִשְׂתַּבְּרוּ וְנִפְלוּ, כִּי יִין הַמְּשֻׁמֵר הַזֶּה, זֶה גְלוּי אֹרֹו יִתְבַּרַךְ בְּהַתְּגַלוֹת כְּזוֹ,
שְׂמִי שְׂאִינֹו רְאוּי, הוּא נוֹפֵל כְּשִׁכּוֹר הַזֶּה, שְׂאִינֹו יְכוּל לְעַמֵּד עַל רִגְלָיו, וְהוּא

וּנְפְלוּ. וְאָמְרָה לְחִבְרוֹתֶיהָ הִנֵּנִי: לָכוּ וְשַׁחֲטוּ כָּל אַחַת אֶת
 בַּעְלָהּ, וְהָלְכוּ וְשַׁחֲטוּ כָּלֵם. וּמֵצְאוּ שָׁם עֲשִׂירֹת מִפְּלֹג
 מְאֹד שֶׁלֹּא הָיָה אֵצֶל שׁוֹם מְלֶךְ. וְהַסְּכִימוּ שֶׁלֹּא לִקַּח נַחֲשֵׁת
 וְלֹא כֶּסֶף פִּי־אֵם זָהָב וְאַבְנִים טוֹבוֹת. וְהַשְּׁלִיכוּ מִן
 הַסְּפִינָה שְׁלֵהֶם דְּבָרִים שְׂאִינָם חֲשׁוּבִים כְּלִכְפָּה, וְטַעְנוּ כָּל
 הַסְּפִינָה עִם דְּבָרִים יְקָרִים: זָהָב וְאַבְנִים טוֹבוֹת שֶׁמֵּצְאוּ
 שָׁם. וְהַסְּכִימוּ שֶׁלֹּא לִילֶךְ עוֹד מִלְּבֶשׁ כְּמוֹ נָשִׁים, וְתַפְרוּ
 לָהֶם בְּגָדֵי זָכָרִים מִלְּבוּשֵׁי אֲשַׁכְּנֶנּוּ וְהָלְכוּ עִם הַסְּפִינָה:

נְהָרֵי אֶפְרַסְמוֹן

צָרִיךְ לְהִתְבַּטֵּל. וְאָמְרָה הִבַּת קִיסָר שֶׁהִיא בְּסוּד יוֹסֵף, קִדְּשָׁה וְטָהְרָה, תִּקְוֶן
 הַבְּרִית, שְׁמִירַת הַיִּסוּד, לְחִבְרוֹתֶיהָ הִנֵּנִי, שֶׁהֵם הָאֶחָד-עֶשֶׂר שְׁבָטִים: לָכוּ
 וְשַׁחֲטוּ כָּל אַחַת אֶת בַּעְלָהּ, כִּי עֲכָשׁוּ הוּא הַזְּמַן לְשַׁחֵט אֶת הַקְּלָפוֹת שֶׁנִּתְאַחַזוּ
 בָּהֶן. וְהָלְכוּ וְשַׁחֲטוּ כָּלֵם, שֶׁזֶה יִהְיֶה בְּשִׁלְמוֹת בַּעַת הַגְּאֻלָּה, שִׁיקִּים (עוֹבְדֵי
 א, כא): "וְעָלוּ מוֹשְׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשַׁפֵּט אֶת הָרַע עֲשׂוֹ, וְהִיָּחָה לְהַנִּיחַ
 הַמְּלוּכָה". וּמֵצְאוּ שָׁם עֲשִׂירֹת מִפְּלֹג מְאֹד, שֶׁלֹּא הָיָה אֵצֶל שׁוֹם מְלֶךְ, כִּי
 הוֹצִיאוּ אֶת כָּל הַקְּדָשׁוֹת שֶׁהִסְטֵרָא אַחֲרָא בְּלַע מְכַלְל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.
 וְהַסְּכִימוּ שֶׁלֹּא לִקַּח נַחֲשֵׁת וְלֹא כֶּסֶף, כִּי אִם זָהָב וְאַבְנִים טוֹבוֹת, שֶׁזֶה כָּל
 הַקְּדָשׁוֹת הַמְּבַחֲרוֹת, שֶׁנִּמְצְאוֹת אֵצֶל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי בְּיָדָי אֶפְלוּ אֵצֶל
 הַפְּשׁוּט שֶׁבְּפִשׁוּטֵים יֵשׁ בּוֹ נִקְדַּת הָאֱמֶת, כִּי מֵה שֶׁהוּא מְקִיָּם מִצְוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ,
 וְלוּמַד אֶת תּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה, וּמִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, גַּם בְּתוֹךְ כָּל הַבְּלִבּוּלִים,
 יֵשׁ שָׁם נִקְדַּת הָאֱמֶת. וְהַשְּׁלִיכוּ מִן הַסְּפִינָה שְׁלֵהֶם דְּבָרִים שְׂאִינָם חֲשׁוּבִים
 כְּלִכְפָּה, הִינּוּ קְדָשׁוֹת שֶׁנִּכְנְסוּ בָּהֶן הַקְּלָפוֹת וְהִסְטֵרָא אַחֲרָא, שֶׁהֵן הַמְּחַשְׁבוֹת
 זְרוֹת — אֵת זֶה זָרְקוּ, וְטַעְנוּ כָּל הַסְּפִינָה עִם דְּבָרִים יְקָרִים: זָהָב וְאַבְנִים
 טוֹבוֹת שֶׁמֵּצְאוּ שָׁם; כִּי הַצְּדִיק יָכוֹל לְכַרֵּר אֶת הַטּוֹב מִהָרַע, וְכַמוּבָא בְּדַבְּרֵי
 רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב), שֶׁהַצְּדִיק הוּא הַבַּעַל תְּפִלָּה, שֶׁהוּא
 מִתְפַּלֵּל עִם כָּל הַטּוֹב שֶׁל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, וְהוּא מְכַרֵּר אֶת הַטּוֹב מִהָרַע.
 וְהַסְּכִימוּ שֶׁלֹּא לִילֶךְ עוֹד מִלְּבֶשׁ כְּמוֹ נָשִׁים, וְתַפְרוּ לָהֶם בְּגָדֵי זָכָרִים, מִלְּבוּשֵׁי

וַיְהִי הַיּוֹם וְהָיָה מֶלֶךְ אֶחָד זָקֵן. וְהָיָה לוֹ בֵּן יָחִיד, וְהָשִׂיא
 אוֹתוֹ, וּמָסַר מַלְכוּתוֹ לְבָנוֹ. אָמַר הַבֶּן־מֶלֶךְ
 שְׂיִלֵךְ וַיֵּטִיל עִם אִשְׁתּוֹ בַּיָּם כְּדִי שְׂתַהֲיָה רְגִילָהּ בְּאוֹר
 הַיָּם פֶּן חָס וְשָׁלוֹם מִכְּרָחִים בְּאִיזָה פַּעַם לְבָרַח בַּיָּם. וְהָלַךְ

נְהַרֵי אֶפְרַסְמוֹן

אֲשַׁכְּנֶנּוּ, וְהִלְכּוּ עִם הַסְּפִינָה; שְׁזָה סוּד (יְרֵמְיָה לֵא): "עַד מָתִי תִתְחַמְּקִין הַבַּת
 הַשׁוֹבְבָה, כִּי בָרָא הַיְוִי"ה חֲדָשָׁה בְּאַרְץ גְּנָבָה תְּסוּבֵב גְּבַר", וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ תְּהֵלִים ע"ג, סִימָן ד'): אָמַר רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחֲמָנִי, לְפִי שְׁבַעוֹלָם
 הַזֶּה הַזָּכֵר מְסוּבֵב אֶת הַגְּנָבָה, אֲבָל לְעֵתִיד הַגְּנָבָה תְּסוּבֵב אֶת הַזָּכֵר, שְׁנֹאֲמַר
 (יְרֵמְיָה לֵא, כֵּא): "גְּנָבָה תְּסוּבֵב גְּבַר", לְפִי שְׁבַעוֹלָם הַזֶּה הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
 מְחַזֵּר עַל יִשְׂרָאֵל שְׂיַעֲשׂוּ תְּשׁוּבָה וַיַּעֲשׂוּ רְצוֹנוֹ, אֲבָל לְעֵתִיד יִשְׂרָאֵל מְחַזְרִין
 אַחַר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂיַעֲשׂוּ רְצוֹנוֹ, שְׁנֹאֲמַר (יִחְזַקְאֵל לו, כז): "וְאֵת רוּחִי
 אֶתֵּן בְּקִרְבְּכֶם", וּמוּבָא (הַשְּׂמֻטוֹת הַזֵּהר, חֶלֶק א' רנז): "גְּנָבָה תְּסוּבֵב גְּבַר", דָּא
 אִיהוּ בּוֹמְנָא דְמְשִׁיחָא דְאִיהוּ בְּיוֹמָא שְׂתִיתָאָה. וְלָמָּה תְּפַס מְלַבוּשֵׁי אֲשַׁכְּנֶנּוּ?
 שְׁזָה גְּרַמְנִיָּה הָאֲרוּרָה, הַעֲמֻלָּקִים יִמַח שְׁמֵם, שְׂרַק מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ יַעֲקֹר אוֹתָם
 מִן הָעוֹלָם, וּכְמוֹ שְׂכֵתוּב (שְׁמוֹת יז, טז): "מְלַחְמָה לְהַיְוִי"ה בְּעַמְלָק מִדֹּר־דֹּר",
 וְדָרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ אַגְדָּה): עֵתִיד לְעַמְד דֹּר, שְׂיַעֲקֹר אֶת עַמְלָק
 מִן הָעוֹלָם.

וַיְהִי הַיּוֹם, וְהָיָה מֶלֶךְ אֶחָד זָקֵן, וְהָיָה לוֹ בֵּן יָחִיד, וְהָשִׂיא אוֹתוֹ; כִּי
 אָדָם מְחִיב לְחַתֵּן אֶת בְּנוֹ, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (קְדוּשִׁין ל): חַיֵּב לְהָשִׂיא אִשָּׁה, כְּדִי
 שְׂיִזְכֶּה לְהַנְצִל מֵעֲבֻרוֹת. וּמָסַר מַלְכוּתוֹ לְבָנוֹ, וְזֶה פָּגַם גְּדוּל, שְׂאָסוּר לְמָסַר
 בְּחַיָּיו אֶת מַלְכוּתוֹ לְבָנוֹ, כִּי יוֹצְאִים מִזֶּה קְלַקּוּלִים רַבִּים, וּכְמוֹ שְׂקָרָה עִם
 הַבֶּן מֶלֶךְ, אֲשֶׁר אָמַר הַבֶּן מֶלֶךְ, שְׂיִלֵךְ וַיֵּטִיל עִם אִשְׁתּוֹ בַּיָּם, כְּדִי שְׂתַהֲיָה
 רְגִילָהּ בְּאוֹר הַיָּם, פֶּן חָס וְשָׁלוֹם, מִכְּרָחִים בְּאִיזוֹ פַּעַם לְבָרַח בַּיָּם, כִּי בְּרָגַע
 שְׂהַבֵּן מְקַבֵּל אֶת הַמְּלָכוּת בְּחַיֵּי אָבִיו, הוּא מִתְחִיל לְהַתְּנַהֵג בְּהוֹלָלוֹת, כִּי
 רוּצָה לְלַחֵט לְטִיֵּל עִם אִשְׁתּוֹ, וּמִי אוֹמֵר לוֹ שְׂיַצְטָרְכוּ פַּעַם לְבָרַח? אִין זֶה
 אֶלָּא מִחַמַּת שְׂחַפְּשׁ תְּרוּץ לְהוֹלָלוֹת. וְהָלַךְ עִם אִשְׁתּוֹ עִם הַשְּׂרִי מְלוּכָה וּפְרָשׁוּ

עם אשתו עם השרי מלוכה ופרשו בפנינה והיו שם
 שמחים ומשחקים מאד. אחר־כך אמרו שיפשו כלם
 בגדיהם (הינו הבן־מלך עם השרי מלוכה שהיו שם בפנינה התניעצו
 מחמת שמחה שיהיו כלם פושטים את בגדיהם וכן עשו), ולא נשאר
 עליהם כִּי־אם הכתנת. והיו מתחזקין לעלות על התרן,
 והיה הבן־מלך הנ"ל מתחזק לעלות לשם.

והיא (הינו הבת־קיסר הנ"ל) באתה עם הספינה (שלה הנ"ל),
 וראתה אותו הספינה הנ"ל (הינו הספינה של הבן־מלך
 עם שרי־מלוכה הנ"ל), ובתחלה היתה יראה להתקרב. אחר
 נהרי אפרסמון

בספינה, והיו שם שמחים ומשחקים מאד, שהשמחה הזו הוא שמחה של
 הוללות, שעל זה אמרו חכמינו הקדושים (שבת ל.) על פסוק (קהלת ב, ב):
 "וּלְשִׂמְחָה מֶה זֶה עֲשֵׂה" — זו שמחה שאינה של מצוה. ומשמחה של
 הוללות בא אחר־כך נאוף והפקרות, כמו שאנו רואים, אשר אחר־כך אמרו,
 שיפשו כלם בגדיהם (הינו הבן מלך עם השרי מלוכה שהיו שם בפנינה, התניעצו
 מחמת שמחה, שיהיו כלם פושטים את בגדיהם, וכן עשו), ולא נשאר עליהם, כי
 אם הכתנת, והיו מתחזקין לעלות על התרן, והיה הבן מלך הנ"ל מתחזק
 לעלות לשם; כי תכף־ומיד כשמורידים מעצמם יראת שמים ונופלים בנאוף,
 רחמנא לישזבן, נכנסת באדם גאות, וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי־מוהר"ן, חלק
 א', סימן יא), אשר גאות ונאוף תלויים זה בזה, כי כבר רצו לעלות למעלה
 לטפס על התרן, שזו היתה אחר־כך המפלה שלו, ולכן צריכים מאד מאד
 להזהר מהוללות.

והיא (הינו הבת קיסר הנ"ל) באתה עם הספינה (שלה הנ"ל), וראתה אותו
 הספינה הנ"ל (הינו הספינה של הבן־מלך עם שרי מלוכה הנ"ל). ובתחלה היתה
 יראה להתקרב, כי מה לה ולצרה הזאת, כי כבר נכותרת כמה פעמים.

כך נסמכו קצת, וראו שהם משחקים מאד והבינו שאינם גזלנים והתחילו להתקרב. אמרה הבת-קיסר לחברותיה: אני יכולה להפיל את אותו הקרח לתוך הים (הינו את הבן-מלך הנ"ל שהיה עולה בראש התרן פנ"ל), כי הבן-מלך הנ"ל היה קרח דהינו שהיה מקרח ראשו משערות.

גחרי אפרסמון

אחר-כך נסמכו קצת, וראו שהם משחקים מאד, והבינו שאינם גזלנים, כי במקום הוללות אין גזלנים, אלא, רחמנא לצלן, מאבדים את השכל והדעת, כי כשיש הוללות לא זוכים לישוב הדעת, וממילא נאבד הדעת והשכל לגמרי, ומבלים את הזמן היקר בהבל תבלים. וחכמינו הקדושים אמרו (ניקרא רבה, פרשה יז, סימן א') על פסוק (תהלים עג, ג): "כי קנאתי בהוללים", במערבא אומרים אלו שלכם מלא הוללות רעות, ואמרו חכמינו הקדושים (קהלת רבה, פרשה ב', סימן טו) על פסוק (קהלת י'): "לראות חכמה והוללות וסכלות", רבי סימון אומר הוללות זו הוללה של מינות, וסכלות זו הטפשות; וכן אמרו (מדרש תהלים ה', סימן ח') על פסוק (תהלים ה, ו): "לא יתיצבו הוללים לנגד עיניך", אלו שלכם מלא הוללות, כי כאשר האדם מלא הוללות, הוא כבר מתרחק ממנו יתברך, רחמנא לישכון. והתחילו להתקרב אל הספינה. אמרה הבת קיסר לחברותיה: אני יכולה להפיל את אותו הקרח לתוך הים (הינו את הבן מלך הנ"ל, שהיה עולה בראש התרן פנ"ל), כי הבן מלך הנ"ל היה קרח, דהינו שהיה מקרח ראשו משערות, כמובא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן ל'), שהשגת אלקות אי אפשר להשיג, אלא על-ידי צמצומים רבים משכל עליון לשכל תחתון, מעילה לעלול, וזה סוד השערות, שהם צמצומים, שעל ידם ממשיכים את אור אלקותו אל זה העולם, כי השערות הם בחינת שערים, שדרך שם יורדים האורות, והנה הבן מלך היה קרח בלי שערות, הינו בלי צמצומים, ולכן התנהגו בדרך של הוללות, עד שאמרו שיפשוטו כלם את בגדיהם, רחמנא לצלן, ומההוללות הזו בא אחר-כך מה שבא, כי רצה רק לעלות אל התרן, שזו גאונה, לעלות ולהיות בראש, ולכן רצתה הבת קיסר, שהיא באה מצד הקדשה, להפיל

אָמְרוּ לָהּ: וְאִיךָ אֶפְשָׁר, הֲלֹא אָנוּ רְחוּקִים מֵהֶם מְאֹד.
 אָמְרָה לָהֶן שְׂיֵשׁ זְכוּכִית שְׁשׁוּרָף וְעַל יְדֵי זֶה תִּפִּיל אוֹתוֹ.
 וְאָמְרָה שְׁלֹא לְהַפִּיל אוֹתוֹ עַד שְׂיַעֲלָה עַל רֹאשׁ הַתְּרֵן
 מִמָּשׁ, כִּי כִּשְׁהוּא בְּאִמְצָעִית הַתְּרֵן אֲזִי כִּשְׂיַפֵּל, יִפֹּל אֶל
 תוֹף הַסְּפִינָה; אֲבָל כִּשְׂיַעֲלָה בְּרֹאשׁ, אֲזִי כִּשְׂיַפֵּל, יִפֹּל
 לְתוֹף הַיָּם. הַמְּתִינָה עַד שְׂעֲלָה אֶל רֹאשׁ הַתְּרֵן מִמָּשׁ
 וְלִקְחָה הַזְּכוּכִית שְׁשׁוּרָף נֶגֶד הַחֲמָה (שְׁקוּרִין "בְּרַעַן-בְּרִיל")
 וְכוּנָה נֶגֶד מַחוּ עַד שְׁנִכְוָה מַחוּ וְנִפֹּל לְתוֹף הַיָּם.

נְהַרִי אֶפְרָסִמוֹן

אוֹתוֹ שְׁלֹא יִתְנַשֵּׂא, וְכִמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ו'ל (לְקוּשִׁי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן עב),
 שְׁעָקַר הַגְּדֵלָה שְׁמַקְבְּלִים מֵהַצְּדִיק הוּא שְׁפִלוּת, וְזֶה סִימָן שְׁאָדָם מְקַרֵּב אֶל
 צְדִיק — אִם נוֹפֵלֶת עָלָיו שְׁפִלוּת. אָמְרוּ לָהּ: וְאִיךָ אֶפְשָׁר, הֲלֹא אָנוּ רְחוּקִים
 מֵהֶם מְאֹד; כִּי מִי שְׁמִסְתּוֹכֵב אֶצֶל הַצְּדִיק, הוּא רְחוּק לְגַמְרֵי מִכָּל מִינֵי
 הוֹלָלוֹת וְצַחוּק שֶׁל הֶבֶל. אָמְרָה לָהֶן, שְׂיֵשׁ זְכוּכִית שְׁשׁוּרָף, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּפִּיל
 אוֹתוֹ, וְאָמְרָה שְׁלֹא לְהַפִּיל אוֹתוֹ, עַד שְׂיַעֲלָה עַל רֹאשׁ הַתְּרֵן מִמָּשׁ, כִּי כִּשְׁהוּא
 בְּאִמְצָעִית הַתְּרֵן, אֲזִי כִּשְׂיַפֵּל, יִפֹּל אֶל תוֹף הַסְּפִינָה, אֲבָל כִּשְׂיַעֲלָה בְּרֹאשׁ,
 אֲזִי כִּשְׂיַפֵּל, יִפֹּל לְתוֹף הַיָּם. הַמְּתִינָה עַד שְׂעֲלָה אֶל רֹאשׁ הַתְּרֵן מִמָּשׁ, וְלִקְחָה
 הַזְּכוּכִית שְׁשׁוּרָף נֶגֶד הַחֲמָה (שְׁקוּרִין "בְּרַעַן-בְּרִיל"), וְכוּנָה נֶגֶד מַחוּ, עַד
 שְׁנִכְוָה מַחוּ, וְנִפֹּל לְתוֹף הַיָּם; הַיָּם הוּא יָם הַחֲכָמָה, שֶׁהוּא הַשְּׂגֵת הָאֵין סוּף
 בְּרוּף הוּא, וְהַצְּדִיק מְרַחֵם עַל הָאָדָם שְׂרוּצָה לְהַתְּנַשֵּׂאוֹת עַל הַזּוּלָת, שְׂזוֹ
 גְּאוּה שְׁפֵלָה, וּמִפִּילוֹ לַיָּם הַחֲכָמָה, וּמַגְלָה לוֹ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ,
 כִּי הַצְּדִיק מְרַחֵם עַל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְכִמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ו'ל (לְקוּשִׁי-מוֹהֲרָן,
 חֶלֶק ב', סִימָן ז'), אֲשֶׁר הַצְּדִיק הוּא רַחֲמָן, וּמְרַחֵם עַל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְהוֹצִיאֵם
 מִעֲוֹנוֹת; כִּי זֶה עָקַר הַצְּעֵר שֶׁל גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל — כִּשְׁהֵם נִמְצְאִים בְּעוֹנוֹת,
 וְלִכֵּן הַצְּדִיק עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם לְהוֹצִיא אוֹתָם מִהַעֲוֹנוֹת,
 עַל-יְדֵי שֶׁהוּא מַגְלָה לָהֶם אֶת הַרְמְזִים שְׂיֵשׁ בֵּינָם הַחֲכָמָה.

וְכִינּוֹן שָׂרָאוֹ (אֲנָשֵׁי הַסְּפִינָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַנְּ"ל) שֶׁנִּפְּלָ, נַעֲשֶׂה שֵׁם רַעַשׁ גָּדוֹל כִּי אֵיךְ יוּכְלוּ לַחְזוֹר לְבֵיתָם כִּי הַמֶּלֶךְ יִמּוֹת מַחֲמַת צֶעַר. וְאָמְרוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַסְּפִינָה שְׂרוּאִין (הֵינּוּ לַסְּפִינָה זֶה הַנְּ"ל שֶׁל הַבַּת־קִיסָר), אֲוִלֵי יֵשׁ שֵׁם אֵיזָה דָּאֲקָטִיר שְׂיֻיכָל לְתַן לָהֶם עֲצָה. וְהִתְקַרְבוּ אֶל הַסְּפִינָה הַנְּ"ל (הֵינּוּ הַסְּפִינָה שֶׁל הַבַּת־קִיסָר עִם הַשְּׂרוֹת הַנְּ"ל), וְאָמְרוּ לָהֶם (אֲנָשֵׁי הַסְּפִינָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ לְהַשְּׂרוֹת עִם הַבַּת־קִיסָר הַנְּ"ל), שְׂלֹא יִתְּרָאוּ כָּלֵל כִּי לֹא יַעֲשׂוּ לָהֶם כָּלֵל. שְׂאֵלוּ אוֹתָם: אֲוִלֵי יֵשׁ בֵּינֵיכֶם

נַחְרֵי אַפְרִסְמוֹן

וְכִינּוֹן שָׂרָאוֹ (אֲנָשֵׁי הַסְּפִינָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַנְּ"ל) שֶׁנִּפְּלָ, נַעֲשֶׂה שֵׁם רַעַשׁ גָּדוֹל, כִּי אֵיךְ יוּכְלוּ לַחְזוֹר לְבֵיתָם, כִּי הַמֶּלֶךְ יִמּוֹת מַחֲמַת צֶעַר; כִּי הִנֵּה נִפְּל הָרֹאשׁ שְׂלָהֶם, שְׂרָצָה רַק לְהִתְגַּדֵּל וְלַעֲלוֹת אֶל הַתֶּרֶן, כִּי גַם אֲצֵל הַסְּטָרָא אַחְרָא יֵשׁ רֵאשִׁים, וּמִתְלַקְטִים סְבִיבָם אֲנָשִׁים, וְהוּא מוֹלִיךְ אוֹתָם שׁוֹלָל לְגַמְרֵי, וְכִשְׁנִפְּל בָּיִם, אֲזוּ נַעֲשֶׂה רַעַשׁ גָּדוֹל בִּינֵיהֶם, כִּי הָרֵאשִׁים שֶׁל הַסְּטָרָא אַחְרָא לְבַסּוֹף יִתְבַּטְּלוּ, וְאִיזוּ בּוֹשָׁה תִּהְיֶה לְאֲנָשִׁים שְׂהִיּוּ מְקַרְבִּים אֶל שְׂקָנִים, רְמָאִים וְצָבוּעִים. וְאָמְרוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַסְּפִינָה שְׂרוּאִין (הֵינּוּ לַסְּפִינָה זֶה הַנְּ"ל שֶׁל הַבַּת קִיסָר), אֲוִלֵי יֵשׁ שֵׁם אֵיזָה דּוֹקְטוֹר [רופא], שְׂיֻיכָל לְתַן לָהֶם עֲצָה; כִּי בְּכָל זֹאת יֵשׁ אֲצֵל כָּל אֶחָד נִקְדָּה טוֹבָה, שְׂבַפְנִימִיּוֹת הוּא רוֹצֶה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק, שְׂיִרְפָּא אוֹתוֹ. וְהִתְקַרְבוּ אֶל הַסְּפִינָה הַנְּ"ל (הֵינּוּ הַסְּפִינָה שֶׁל הַבַּת קִיסָר עִם הַשְּׂרוֹת הַנְּ"ל), וְאָמְרוּ לָהֶם (אֲנָשֵׁי הַסְּפִינָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ לְהַשְּׂרוֹת עִם הַבַּת קִיסָר הַנְּ"ל), שְׂלֹא יִתְּרָאוּ כָּלֵל, כִּי לֹא יַעֲשׂוּ לָהֶם כָּלֵל; וְזֶה בְּעֲצָמוֹ פָּגַם בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, כִּי הָרֵי הֵם צְרִיכִים יְשׁוּעָה, כִּי הָרֹאשׁ וְהַמְּנַהֵיג שְׂלָהֶם נִפְּל לָיִם, וְהֵם הוֹלְכִים לְחַפֵּשׁ רּוֹפֵא שְׂיֻכּוֹל לְרַפְּאוֹת אוֹתוֹ, עִם כָּל זֹאת הֵם אוֹמְרִים, שְׂלֹא יִתְּרָאוּ כָּלֵל, כִּי לֹא יַעֲשׂוּ לָהֶם שׁוּם רַע, כִּי הָרֵי הֵם מִתְקַרְבִּים כְּדֵי לְחַפֵּשׁ יְשׁוּעָה, וְמָה אוֹמְרִים שְׂלֹא יַעֲשׂוּ לָהֶם שׁוּם רַע? ! אֵין זֶה אֶלָּא פָּגַם בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים. שְׂאֵלוּ אוֹתָם: אֲוִלֵי יֵשׁ בֵּינֵיכֶם דּוֹקְטוֹר, שְׂיִתֵּן לָנוּ עֲצָה; כִּי הַצְּדִיק

דַּאֲקָטִיר שְׂיִתֵּן לָנוּ עֲצָה. וְסִפְרוּ לָהֶם כָּל הַמַּעֲשֵׂה וְשִׁבְךְ-
הַמֶּלֶךְ נִפְל לַתּוֹף הַיָּם. וְאָמְרָה הַבַּת־קִיסָר שְׂיִוְצִיאוּ אוֹתוֹ
מִן הַיָּם. וְהִלְכוּ וּמָצְאוּ אוֹתוֹ וְהוֹצִיאוּ אוֹתוֹ. וְלָקַחְתָּ הַדֶּפֶק
בַּיָּדָה וְאָמְרָה שְׁנִשְׂרַף מִחוּ. וְקָרְעוּ הַמֶּלֶךְ וּמָצְאוּ
שְׂפָדְבָרְיָה בֶּן הוּא וְנִבְהִלוּ מְאֹד. וּבִקְשׁוּ מִמֶּנָּה שְׂתַלְּךָ
עִמָּהֶם לְבֵיתָם וְתִהְיֶה דַּאֲקָטִיר אֶצֶל הַמֶּלֶךְ וְתִהְיֶה חֲשׁוּבָה
וְגִדּוּלָה מְאֹד, וְלֹא רָצָתָה, וְאָמְרָה כִּי אֵינְנָה דַּאֲקָטִיר, רַק
שְׂיִוְדַעַת סֵתָם דְּבָרִים הִלְלוּ.

וְלֹא רָצוּ (אֲנָשֵׁי הַסְּפִינָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ) לְחֹזֵר לְבֵיתָם, וְהִלְכוּ שְׂתֵי

נְחָרֵי אַפְרָסְמוֹן

הָאֵמֶת הוּא הַרוּפָא הָאֵמֶתִי, שְׂיִכּוֹל לְרַפְאוֹת אֶת כָּלֶם. וְסִפְרוּ לָהֶם כָּל
הַמַּעֲשֵׂה, וְשִׁבְן הַמֶּלֶךְ נִפְל לַתּוֹף הַיָּם. וְאָמְרָה הַבַּת קִיסָר, שְׂיִוְצִיאוּ אוֹתוֹ מִן
הַיָּם, וְהִלְכוּ וּמָצְאוּ אוֹתוֹ וְהוֹצִיאוּ אוֹתוֹ, וְלָקַחְתָּ הַדֶּפֶק בַּיָּדָה, וְאָמְרָה שְׁנִשְׂרַף
מִחוּ; כִּי בַּיָד שֶׁל אָדָם יְכוּלִים לְהַפִּיר אֶת כָּל הָאָדָם, שְׂזֵה מְרִמּוֹ עַל צְדָקָה,
כְּמוֹ שְׂכַתּוּב (דְּבָרִים טו, ז): "לֹא תֵאֱמָץ אֶת לְבָבְךָ, וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת יָדְךָ מֵאֲחִיךָ
הָאֲבִיוֹן", כִּי עַל־יְדֵי הַיָּד יוֹדְעִים מַה בְּלֵב, וְהֵלֵב נִמְשָׁךְ מִהֶמֶת, וְלִכְּן יְכוּלִים
לְהַפִּיר אֶת הָאָדָם, עַל־יְדֵי שְׂרוּאִים שֶׁהוּא נוֹתֵן צְדָקָה. וְקָרְעוּ הַמֶּלֶךְ, וּמָצְאוּ
שְׂפָדְבָרְיָה בֶּן הוּא — שְׂהִיָּה נִשְׂרַף, כִּי הוּא בְּדֶרֶךְ כָּלֵל, מִי שְׂמִחוּ פָּגוּם מְאֹד,
הוּא לֹא יִתֵּן צְדָקָה. וְנִבְהִלוּ מְאֹד, וּבִקְשׁוּ מִמֶּנָּה שְׂתַלְּךָ עִמָּהֶם לְבֵיתָם, וְתִהְיֶה
דּוֹקְטוֹר אֶצֶל הַמֶּלֶךְ, וְתִהְיֶה חֲשׁוּבָה וְגִדּוּלָה מְאֹד, וְלֹא רָצָתָה, וְאָמְרָה כִּי
אֵינְנָה דּוֹקְטוֹר, רַק שְׂיִוְדַעַת סֵתָם דְּבָרִים הִלְלוּ; כִּי כֵן דֶּרֶךְ הַצְּדִיקִים, שֶׁהֵם
מִמַּעֲטִים אֶת עֲצָמָם וְלֹא מִחֲפָשִׁים שׁוֹם כְּבוֹד וַיִּשׁוּת בְּזֵה הָעוֹלָם, וְאֶפְלוּ דְבַר
שִׂישׁ בָּהֶם, הֵם אוֹמְרִים שְׂאִין בָּהֶם — מִרְבַּ עֲנָוָה, וְהֵם אֵינָם רוֹצִים לְלַכֵּת
עִם אֶף אֶחָד. וְזוֹ מַעֲלַת גְּדוּלֵי וּמִבְּחָרֵי הַצְּדִיקִים, שְׂאִינָם רוֹצִים בְּשׁוֹם פְּנִים
לְלַכֵּת אֶל אַחֲרִים, אֶלֹא יוֹשְׁבִים בְּד' אֲמוֹת שְׂלָהֶם, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקָם!

וְלֹא רָצוּ (אֲנָשֵׁי הַסְּפִינָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ) לְחֹזֵר לְבֵיתָם, כִּי פָחְדוּ מְאֹד מִחֲמַת

הַסְפִּינֹת בַּיַּחַד. וְהוּטַב בְּעֵינֵי הַשָּׂרִי־מְלוּכָה מְאֹד שֶׁהַמְּלָכָה שָׁלְחָם תִּשָּׂא אֶת הַדְּאֻקָּטִיר מִחֲמַת גְּדֹל חֲכָמָתוֹ שָׂרְאוּ בּוֹ. (כי השרי מלוכה של בן־המלך הנ"ל שנפל ומת סברו שהבת־קיסר עם השרות הנ"ל הם זכרים כי היו מלבשים במלבושי זכרים כנ"ל), עַל־כֵּן רָצוּ שֶׁהַמְּלָכָה שָׁלְחָם שֶׁהִיא אִשְׁתּוֹ בֶּן־הַמֶּלֶךְ שָׂמַת תִּשָּׂא אֶת הַדְּאֻקָּטִיר שֶׁהִיא בְּאֵמַת הַבֵּת־קִיסָר שֶׁהָיוּ סְבוּרִים שֶׁהִיא דְּאֻקָּטִיר מִחֲמַת שִׂדְעָה בְּחֲכָמָתָהּ שֶׁנִּשְׂרַף הַמֶּח שֶׁל בֶּן־הַמֶּלֶךְ שֶׁנִּפְל כִּנ"ל, וְשִׁיחָהּ הוּא מֶלֶךְ שָׁלְחָם, וְאֵת הַמֶּלֶךְ שָׁלְחָם (הֵינּוּ הַמֶּלֶךְ הַזֶּקֶן הַנ"ל) יַהֲרֹגוּ (כֹּל זֶה הָיוּ רוֹצִים

נַחְרֵי אַפְרָסְמוֹן

הַמֶּלֶךְ, שִׁיקְפִיד עֲלֵיהֶם שֶׁנִּהְרַג בְּנוֹ, וְהִלְכוּ שְׁתֵּי הַסְפִּינֹת בַּיַּחַד, וְהוּטַב בְּעֵינֵי הַשָּׂרִי מְלוּכָה מְאֹד, שֶׁהַמְּלָכָה שָׁלְחָם תִּשָּׂא אֶת הַדְּוֻקָּטוֹר, מִחֲמַת גְּדֹל חֲכָמָתוֹ שָׂרְאוּ בּוֹ (כי השרי מלוכה של בן המלך הנ"ל, שנפל ומת, סברו שהבת קיסר עם השרות הנ"ל הם זכרים, כי היו מלבשים במלבושי זכרים כנ"ל), עַל־כֵּן רָצוּ שֶׁהַמְּלָכָה שָׁלְחָם, שֶׁהִיא אִשְׁתּוֹ בֶּן הַמֶּלֶךְ שָׂמַת, תִּשָּׂא אֶת הַדְּוֻקָּטוֹר, שֶׁהִיא בְּאֵמַת הַבֵּת קִיסָר, שֶׁהָיוּ סְבוּרִים שֶׁהִיא דְּוֻקָּטוֹר, מִחֲמַת שִׂדְעָה בְּחֲכָמָתָהּ שֶׁנִּשְׂרַף הַמֶּח שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ שֶׁנִּפְל כִּנ"ל; כִּי הַבֵּת קִיסָר הִיְתָה מְלַבֶּשֶׁת בְּלָבוּשׁ זָכָר שֶׁהוּא מְשֻׁפֵּעַ, וְכֵן אֵת הַבָּנוֹת שֶׁהִלְכוּ אִתָּהּ הִלְבִּישָׁה בְּלָבוּשׁ שֶׁל זָכָרִים, כִּי הִיא בָּאָה מִצֵּד הַקִּדְשָׁה, וְלִכֵּן הִמְשִׁיכָה לָהֶם דַּעַת וְשָׁכַל כְּזֶה לַהֲיוֹת מְשֻׁפֵּעִים וְלֹא מְקַבְּלִים, אָבֵל הַסְפִּינָה שֶׁל הַבֵּן מֶלֶךְ שֶׁנִּפְל לָיִם, הִיְתָה מְלֵאָה הוֹלְלוֹת, וְרוֹאִים לָמָּה הַהוֹלְלוֹת וְהַלִּיצָנוֹת גּוֹרְמוֹת, עַד שֶׁרָצוּ שֶׁהַבֵּת קִיסָר, שֶׁהֵם חָשְׁבוּ שֶׁזֶה דְּוֻקָּטוֹר — זָכָר, שִׁיחָהּ הוּא מֶלֶךְ שָׁלְחָם, וְאֵת הַמֶּלֶךְ שָׁלְחָם (הֵינּוּ הַמֶּלֶךְ הַזֶּקֶן הַנ"ל) יַהֲרֹגוּ, (כֹּל זֶה הָיוּ רוֹצִים מְאֹד הַשָּׂרִי מְלוּכָה הַנ"ל); כִּי בְּרָגַע שֶׁמִּתִּירִים אֶת עֲצָמָם לַהֲתַלְוֹצֵץ וְלַחֲיוֹת חַיֵּי הוֹלְלוֹת, כְּבָר מִתִּירִים אֶת דָּמוֹ שֶׁל הַשָּׂרִי, וְכַמְּאֻמָּרָם ז"ל (ירושלמי ברכות, פָּרָק א', הִלְכָה ח'): קָשָׁה הִיא הַלִּיצָנוֹת, שֶׁתַּחֲלָתָהּ יְסוּרִין וְסוּפָּה כְּלָיָה; תַּחֲלָתָהּ יְסוּרִין, דְּכַתִּיב (ישעיה כח,

מאד השרי מלוכה הנ"ל), אך שלא היה אפשר לדבר דבר כזה אל המלכה שהיא תשא דאקטור. גם להמלכה הוטב גם-כן מאד שתשא את הדאקטור, אך שהיתה מתיראה מן המדינה פן לא יתרצו שיהיה הוא מלך. והספימו לעשות משתאות, כדי שעל המשתה בשעת חדוה יוכלו לדבר מזה. והיו עושין משתה אצל כל אחד ביומו.

נחרי אפרסמון

(כב): "נעתה אל תתלוצצו פן יחזקו מוסריכם", וסופה פליה, דכתיב (שם י'): "כי פלה ונחרצה שמעתי מאת הנ"ה צבאות עשה בקרב כל הארץ". ואמרו חכמינו הקדושים (פסחים קיב:), שרבנו הקדוש צוה את בניו: אל תדורו בשכנציב, משום דליצני הוה ומשכו לכם בליצנותא; הינו שהיתה עיר שכנציב, שהיו כל העיר ליצנים, ולא רצה שבניו יגורו שם, כדי שלא ימשיכו אותם לליצנות, כי היא הקלפה הכי קשה, כי הליצנות מורידה ממנו כל זיק של יראת שמים, עד שמתיר דמו של אחרים. ולכן צריכים הרבה לבקש ממנו יתברך, שיתרחק מכל מיני ליצנים, ואמרו חכמינו הקדושים (שיר השירים רבה, פרשה א', סימן כא): מה השמן הזה כוס מלא אינו מורזף כשאר כל המשקים, כף דברי תורה אין מורזפים בדברי ליצנות, מה השמן הזה כוס מלא שמן בידך, ונפל לתוכו טפה של מים, ויוצאת כנגדה טפה של שמן, כף אם נכנס דבר של תורה ללב, יוצא כנגדו דבר של ליצנות, נכנס ללב דבר של ליצנות, יוצא כנגדו דבר של תורה. אך שלא היה אפשר לדבר דבר כזה אל המלכה, שהיא תשא דוקטור, גם להמלכה הוטב גם-כן מאד שתשא את הדוקטור, אך שהיתה מתיראה מן המדינה, פן לא יתרצו שיהיה הוא מלך, כי רואים אשר ליצנות והוללות מביא אחר-כך לידי הרהורים רעים, וכמאמרם ו"ל (דרך ארץ זוטא, פרק ז'): תחלת עברה — הרהור הלב, שניה לה — ליצנות; קדם מהרהרים הרהורים רעים, ואחר-כך עושים ליצנות. והספימו לעשות משתאות, כדי שעל המשתה בשעת חדוה יוכלו לדבר מזה, והיו עושין משתה אצל כל אחד ביומו, וכמוכא בדברי חכמינו הקדושים (מגלה יב.): גם ושתי המלכה עשתה משתה נשים בית המלכות",

בְּשֶׁהִגִּיעַ יוֹם מִשְׁתֵּה שֶׁל הַדֹּקטוֹר (הֵינּוּ הַפֶּת־קִיסָר) נָתַן
 לָהֶם מַיִין שְׁלוֹ הַנַּ"ל וְנִשְׁתַּכְּרוּ. בְּשַׁעַת חֲדוּחַ
 אָמְרוּ הַשָּׂרִים: מַה יָּפֶה הָיָה שֶׁהַמְּלָכָה תִּשָּׂא אֶת
 הַדֹּקטוֹר. וְאָמַר הַדֹּקטוֹר: יָפֶה מְאֹד הָיָה רַק אִם הָיוּ
 מְדַבְּרִים זֹאת בְּלִתי פֶּה שְׁתוּי (הֵינּוּ שְׁלֹא בְּשַׁעַת שְׂכָרוֹת).
 נַעֲנִית הַמְּלָכָה גַם־כֵּן וְאָמְרָה: מַה יָּפֶה הָיָה שֶׁהִיא תִּשָּׂא
 אֶת הַדֹּקטוֹר רַק שֶׁהַמְּדִינָה תִּסְכָּבִים עַל זֶה. הַשִּׁיב שְׁנִית
 הַדֹּקטוֹר (הֵינּוּ בַּת־הַקִּיסָר): יָפֶה מְאֹד הָיָה רַק אִם הָיוּ
 מְדַבְּרִים זֹאת בְּלִתי פֶּה שְׁתוּי.

נַחְרֵי אַפְרָסְמוֹן

בֵּית הַנָּשִׁים מִבְּעֵי לֵיָהּ, אָמַר רַבָּא: שְׁנֵיהֶן לְדַבֵּר עֲבָרָה נִתְפָּנוּ. הֵינּוּ דְאָמַר
 אִינְשֵׁי: אִיהוּ בְּקָרִי וְאִתְתִּיהּ בְּבוֹצִינִי, וּפְרַשׁ רַש"י: אִיהוּ בְּקָרִי דְלוֹעִין
 גְּדוּלוֹת. בּוֹצִינִי: דְלוֹעִין קְטָנוֹת, כְּלוֹמַר דְּבִאוּתוֹ מִיֵּן עֲצָמוֹ, זֶה נוֹאֵף וְזוֹ
 נוֹאֶפֶת, הוּא אוֹמֵר לְהִרְאוֹת אֶת יָפֶיהָ, וְהִיא לְכַף נִתְפָּנָה שֶׁיִּסְתַּכְּלוּ בְּיָפֶיהָ.
 וְלִכְל זֶה גּוֹרְמִים מִשְׁתָּאוֹת שֶׁל לִיצְנוֹת וְהוֹלָלוֹת.

כְּשֶׁהִגִּיעַ יוֹם מִשְׁתֵּה שֶׁל הַדֹּקטוֹר (הֵינּוּ הַפֶּת־קִיסָר), נָתַן לָהֶם מַיִין שְׁלוֹ
 הַנַּ"ל וְנִשְׁתַּכְּרוּ; כִּי הִיא הַבַּת קִיסָר נִתְנָה לָהֶם לְטַעַם מִהֵינּוּן הַמְּשֻׁמֵּר שְׁלָהּ,
 שְׁנֵיהֶן אוֹר אֵין סוּף, וְעַל־יְדִי־זֶה נִשְׁתַּכְּרוּ, כִּי רַבּוּי הָאוֹר גּוֹרֵם שְׂבִירַת הַפְּלִים.
 וְלָכֵן בְּשַׁעַת חֲדוּחַ אָמְרוּ הַשָּׂרִים: מַה יָּפֶה הָיָה, שֶׁהַמְּלָכָה תִּשָּׂא אֶת הַדֹּקטוֹר,
 כִּי בְּפִנְיָמִיּוֹת כָּל אֶחָד רוֹצֵה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וְלִהְשִׁיג אֶת הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּף
 הוּא, כִּי לֵב אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי בּוֹעֵר תְּמִיד אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּף־הוּא, אֵף הַתְּאוּוֹת
 רְעוֹת וְהַמְּדוֹת רְעוֹת הֵן הַמְּעַכְּבוֹת. וְאָמַר הַדֹּקטוֹר יָפֶה מְאֹד הָיָה, רַק אִם
 הָיוּ מְדַבְּרִים זֹאת בְּלִתי פֶּה שְׁתוּי (הֵינּוּ שְׁלֹא בְּשַׁעַת שְׂכָרוֹת), כִּי הִיא רָצְתָה
 לְנִסּוֹת אוֹתָם, אִם פּוֹנְתָם בְּאֵמֶת, וְלֹא מְדַבְּרִים בְּשְׂכָרוֹת. נַעֲנִית הַמְּלָכָה גַם־כֵּן
 וְאָמְרָה: מַה יָּפֶה הָיָה שֶׁהִיא תִּשָּׂא אֶת הַדֹּקטוֹר, רַק שֶׁהַמְּדִינָה תִּסְכָּבִים, כִּי
 הֵינּוּ הַמְּשֻׁמֵּר שֶׁנִּתְנָה הַבַּת קִיסָר לָהֶם לְשִׁתּוֹת עֲשֵׂה פְעֵלָהּ, וְלָכֵן עַל זֶה הַשִּׁיב

אחר־כֵּן בְּשֶׁהִקִּיצוּ מִשְׁכְּרוֹתָם נִזְכְּרוּ הַשָּׂרִים מִה
שָׁאֲמָרוּ וְנִתְבַּיְשׁוּ בְּעֶצְמָן מִהַמְּלִכָה שָׁאֲמָרוּ
דָּבָר כֹּזֵה אֲךָ הֲלֹא הִיא גַם־בֵּן בְּעֶצְמָה אָמְרָה זֹאת. וְהִיא
גַם־בֵּן נִתְבַּיְשָׁה מִפְּנֵיהֶם אֲךָ הֲלֹא גַם הֵם אָמְרוּ זֹאת.
וְהִתְחִילוּ לְדַבֵּר מִזֶּה וְנִסְכְּמָם בֵּינֵיהֶם כֵּן וְנִתְחַתְּנָה הִיא עִם
הַדְּאִקְטוּר (וּכְנ"ל הֵינּוּ עִם בַּת־הַקִּיסָר שֶׁסָּבְרוּ שֶׁהִיא דְּאִקְטוּר כְּנ"ל),
וְהִלְכוּ לְמַדִּינָתָם.

נְהַרִי אַפְרִסְמוֹן

שְׁנֵית הַדּוּקְטוּר (הֵינּוּ בַת הַקִּיסָר): יָפָה מְאֹד הָיָה, רַק אִם הָיוּ מְדַבְּרִים זֹאת
בְּלִתי פֶּה שְׁתוּי; כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל נִכְנַס זֵיץ יֵצֵא סוּד, שְׁמִתְגַּלְגֶּה מִה שְׁבִתוֹךָ הַלֵּב,
שֶׁהַלֵּב בְּאֵמֶת מִשְׁתוֹקֵק אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲךָ הַבַּת קִיסָר רָצְתָה לְרֹאוֹת וּלְשִׁמֵּעַ
שְׁכֻנָּתָם בְּאֵמֶת בְּלִי פֶה שְׁתוּי. אַחֲר־כֵּן בְּשֶׁהִקִּיצוּ מִשְׁכְּרוֹתָם, נִזְכְּרוּ הַשָּׂרִים
מִה שָׁאֲמָרוּ, וְנִתְבַּיְשׁוּ בְּעֶצְמָן מִהַמְּלִכָה, שָׁאֲמָרוּ דָּבָר כֹּזֵה; כִּי כְּשֶׁאָדָם בְּטֵל
וּמִכְּטֵל בְּאֵיזן סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַל־יְדֵי שִׁטְעַם מִהֵיזֵן הַמְּשֻׁמֵּר, אִזּוּ מְדַבֵּר דְּבָרִים
שֶׁל דְּבָקוּת, וְחִבּוּר וְיִחוּד וְכַדוּמָה, וְכִשְׁחֹזֵר מִהַבְּטוּל אִזּוּ מִתְחַרֵּט וּמִתְחִיל
לְהִתְבַּיֵּשׁ. אֲךָ הֲלֹא הִיא גַם־כֵּן בְּעֶצְמָה אָמְרָה זֹאת, וְהִיא גַם־כֵּן נִתְבַּיְשָׁה
מִפְּנֵיהֶם, אֲךָ הֲלֹא גַם הֵם אָמְרוּ זֹאת, וְהִתְחִילוּ לְדַבֵּר מִזֶּה, וְנִסְכְּמָם בֵּינֵיהֶם
כֵּן; כִּי עֲכָשׁוּ מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְדַבֵּר פְּתוּחַ מִגְּלוּי אֵיזן סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי כָּל
אֶחָד מִתְבַּיֵּשׁ מִהַשְּׁנִי, אֲבָל כְּשֶׁבָּאִים לִישׁוּב הַדַּעַת, וְרוֹאִים שֶׁלְּכֻלָּם הָיוּ אוֹתָם
כְּסוּפִים וְאוֹתָם דְּבוּרִים, לִכֵּן מִסְכִּימִים. וְנִתְחַתְּנָה הִיא עִם הַדּוּקְטוּר (וּכְנ"ל
הֵינּוּ עִם בַּת הַקִּיסָר, שֶׁסָּבְרוּ שֶׁהִיא דּוּקְטוּר כְּנ"ל) וְהִלְכוּ לְמַדִּינָתָם; אֲשֶׁר בְּאֵמֶת
פֶּה מְנַח כָּל סוּד הַחִבּוּר בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הָאֵיזן סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר
בְּדַקוּת, אִף שֶׁנִּפְּלוּ לְמָקוֹם שֶׁנִּפְּלוּ, וְהִגִּיעוּ לְשִׁפְלַת הַמְּדַרְגָּה, עִם כָּל זֹאת בְּכַח
הַקְּדוּשָׁה לְקַרֵּב אֶת כָּלֵם חֲזָרָה אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי נְפִלְאוֹת תְּמִים
דְּעִים.

וּכְשָׂרָאוּ בְּנֵי הַמְּדִינָה שֶׁהֵם בָּאִים שְׂמָחוּ מְאֹד כִּי זֶה זְמַן רַב שֶׁהֶלֶךְ הַבֶּן־מֶלֶךְ וְלֹא יָדְעוּ הֵיכֵן הוּא, וְהַמֶּלֶךְ הִזְקֵן כְּבָר מֵת בְּטָרִם בִּיאָתָם. אַחֲר־כֵּן רָאוּ (בְּנֵי הַמְּדִינָה) שֶׁהַבֶּן־מֶלֶךְ שֶׁהוּא מֶלֶךְ שָׁלָהֵם אֵינָנוּ. וְשָׂאֵלוּ: הֵיכֵן הוּא מִלְּפָנָיו? וְסִפְרוּ לָהֶם כֹּל הַמַּעֲשֵׂה אִיךְ שִׁכְּבַר מֵת, וְשִׁכְּבַר קָבְלוּ לָהֶם מֶלֶךְ זֶה שֶׁבָּא עִמָּהֶם. וְשְׂמָחוּ מְאֹד עַל שֶׁבָּא לָהֶם מֶלֶךְ חֲדָשׁ.

נְהָרֵי אֶפְרַסְמוֹן

וּכְשָׂרָאוּ בְּנֵי הַמְּדִינָה שֶׁהֵם בָּאִים — שְׂמָחוּ מְאֹד, כִּי זֶה זְמַן רַב שֶׁהֶלֶךְ הַבֶּן מֶלֶךְ, וְלֹא יָדְעוּ הֵיכֵן הוּא, וְהַמֶּלֶךְ הִזְקֵן כְּבָר מֵת בְּטָרִם בִּיאָתָם. אַחֲר־כֵּן רָאוּ (בְּנֵי הַמְּדִינָה) שֶׁהַבֶּן מֶלֶךְ, שֶׁהוּא מֶלֶךְ שָׁלָהֵם אֵינָנוּ, וְשָׂאֵלוּ: הֵיכֵן הוּא מִלְּפָנָיו? וְסִפְרוּ לָהֶם כֹּל הַמַּעֲשֵׂה, אִיךְ שִׁכְּבַר מֵת, וְשִׁכְּבַר קָבְלוּ לָהֶם מֶלֶךְ זֶה שֶׁבָּא עִמָּהֶם, וְשְׂמָחוּ מְאֹד עַל שֶׁבָּא לָהֶם מֶלֶךְ חֲדָשׁ; כִּי בְּאֵמֶת בְּעַת הַגְּאֻלָּה, אֲזִי תִּגְלֶה אֹר חֲדָשׁ, שְׁכָלֶם יִשְׂמָחוּ בְּתַכְלִית הַשְׂמָחָה, וְכִמוּ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים קכׁ, ב): "אֲזִי יִמְלֹא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה, אֲזִי יֹאמְרוּ בְּגוֹיִם הַגְּדִיל הַנְּוִי"ה לַעֲשׂוֹת עִם אֱלֹהֵי הַגְּדִיל הַנְּוִי"ה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הַיְיִנוּ שְׂמָחִים", וּפְרָשׁ רַבֵּנוּ ו'ל' (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א'. סִימָן כ"א), שֶׁגַּם אֲמוֹת הָעוֹלָם יוֹדוּ וַיֹּאמְרוּ, שְׁכָל הַגְּדִלָה שֶׁהִיָּתָה לָהֶם, זֶה הָיָה רַק בְּשִׁבִיל גְּדִלַת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהַחֲזִיקוּ מֵעַמֵּד בְּעַת הַגְּלוּת הַמְּרָה, וְקִיְמוּ אֶת מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ אֵף בְּמַצָּבִים הַכִּי קָשִׁים, אֲבָל זֶה יִהְיֶה רַק בְּעַת הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה, עַל־יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ, וְזֶה הַפֶּגֶם שֶׁהָיָה בְּמִשְׁךְ הַדּוֹרוֹת, שֶׁהָיוּ מְשִׁיחֵי שְׂקָר שֶׁהִטְעוּ אֶת הַבְּרִיּוֹת, שֶׁזֶה וּכְשָׂרָאוּ בְּנֵי הַמְּדִינָה שֶׁהֵם בָּאִים, שְׂמָחוּ מְאֹד, כִּי זֶה זְמַן רַב שֶׁהֶלֶךְ הַבֶּן מֶלֶךְ, וְלֹא יָדְעוּ הֵיכֵן הוּא, כִּי אֵלוּ הַשְּׂמָחוֹת הַטְּפִלוֹת שֶׁשְׂמָחוּ כְּשָׂרָאוּ שֶׁבָּאוּ, וְחָשְׁבוּ שֶׁהַבֶּן מֶלֶךְ הָאֲמִתִּי חֲזַר עִמָּהֶם, שֶׁהֵן כָּלֵל הַשְּׂקָרִים שֶׁהָיוּ בְּמִשְׁךְ גְּלוּתְנוּ, שֶׁקָּמוּ וְצִצּוּ מְשִׁיחֵי שְׂקָר וּמְפָרְסָמִים שֶׁל שְׂקָר, שֶׁהִטְעוּ אֶת הַבְּרִיּוֹת, עַד שֶׁתִּגְלֶה הַבַּת קִיסָר, שֶׁהוּא הַדּוֹקְטוֹר הַרּוֹפֵא נַפְשׁוֹת, שֶׁזֶה הַצְּדִיק הָאֲמִתִּי, שֶׁיִּכּוֹל לְרַפְּאוֹת אֶת כָּל אֵלוּ הַיְרוּדִים וְהַנְּפוּלִים, וְלַהֲחֲדִיר בָּהֶם תְּקוּהָ אֲמִתִּית שְׁלֵא

והמלך (היגו בתי הקיסר הנ"ל שהיא נעשית עתה מלך פנ"ל) **צוה**
להכריז בכל מדינה ומדינה שכל מי שנמצא
בכל מקום שהוא, גר או אורח ובורח ומגרש, שכלם
יבואו על החתנה שלו, איש מהם לא יהיה נעדר, ויקבלו
מתנות גדולות. וצוה (המלך הנ"ל היגו בתי הקיסר), **שיעשו**
סביב סביב כל העיר מעינות כדי שפשאחד ירצה
לשתות, לא יצטרך לילך ולשתות רק כל אחד ימצא
מעין אצלו. וצוה (המלך הנ"ל היגו בתי הקיסר) **לצייר צורתו**

נחרי אפרסמון

יתאשו, וידבקו את עצמם באין סוף ברוך הוא, ותתגלה אליהם מלכותו
 יתברך.

והמלך (היגו בתי הקיסר הנ"ל, שהיא נעשית עתה מלך פנ"ל), **כי היא הולכת**
עכשו לתקן את העולם במלכות שדי, ויתקים (ירמיה לא): "עד מתי תתחמקין
הבית השוכה כי ברא הוי"ה חדשה בארץ נקבה תסוכב גבר", צוה להכריז
בכל מדינה ומדינה, שכל מי שנמצא בכל מקום שהוא, גר או אורח ובורח
ומגרש, שכלם יבואו על החתנה שלו, איש מהם לא יהיה נעדר, ויקבלו
מתנות גדולות; כי כך יהיה בעת הגאולה, שיתקבצו כל הירודים והנפולים
והנשלקים והמרחקים ממנו יתברך, וכמו שכתוב (ישעיה כז, ג): "והיה ביום
ההוא יתקע בשופר גדול, ובאו האבדים בארץ אשור והנדהים בארץ מצרים,
והשתחוו להוי"ה בהר הקדש בירושלים". וצוה (המלך הנ"ל, היגו בתי הקיסר)
שיעשו סביב סביב כל העיר מעינות, כדי שפשאחד ירצה לשתות, לא יצטרך
לילך ולשתות, רק כל אחד ימצא מעין אצלו; שאלו הם הבתי כנסיות ובתי
מדרשות, שאמרו תכמינו הקדושים (מגלה כט). על הפסוק (יחזקאל יא, טו)
"ואהי להם למקדש מעט", אמר רבי יצחק: אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות
שבבבל, ששם מתקבצים כלל נשמות ישראל ומתפללים אליו יתברך, עד
שיבנה בית המקדש. וצוה (המלך הנ"ל, היגו בתי הקיסר) **לצייר צורתו אצל כל**

אצל כל מעין ומעין, ושיעמדו שומרים וישמרו באם שיבוא אחד ויסתפל ביותר על הצורה ויעשה רע פנים (הינו שישתנו פניו כמו מי שמביט היטב על איזה דבר ומשתומם ומצטער), אזי יתפסו אותו בתפיסה. וכן עשו ובאו אלו השלשה הנ"ל. דהינו בן-המלך הראשון שהוא החתן האמת של בת-הקיסר הזאת (שהיא המלך עכשו פנ"ל), וכן הסוחר הנ"ל (שגרשו אביו מחמת הבת-הקיסר הזאת שברחה עם הספינה עם כל הסחורה פנ"ל), והמלך שהעבירוהו (גם-כן על ידה כי ברחו ממנו עם האחת-עשרה שרות פנ"ל), וכל אחד מאלו השלשה הביר שזה צורתה והסתכלו ונזפרו ונצטערו

נחרי אפרסמון

מעין ומעין, הינו בכל בית-הכנסת ובית-המדרש שם שורה השכינה. ושיעמדו שומרים וישמרו באם שיבוא אחד ויסתפל ביותר על הצורה, ויעשה רע פנים (הינו שישתנה פניו, כמו מי שמביט היטב על איזה דבר ומשתומם ומצטער), אזי יתפסו אותו בתפיסה; כי כל אלו הירודים והנפולים והמשלכים והמרחקים, להם נפשם דנה על גדל הצער והמרירות שעובר עליהם בגלות המרה והנמחרת, והצדיק רוצה לתפס אותם, ולהחזיר אותם אל הקדשה, ולהחזיר להם את מה שלקחו מהם. וכן עשו, ובאו אלו השלשה הנ"ל, דהינו בן המלך הראשון, שהוא החתן האמת של בת הקיסר הזאת (שהיא המלך עכשו פנ"ל), כי ביניהם, בין אלו הירודים והנפולים והמשלכים והמרחקים נמצא הבן מלך האמתי, שהוא הגואל צדק שלא הכירו אותו, וכמאמרם ו"ל (סנהדרין צח.): אימתי אתי משיח? אמר ליה זיל שייליה לדידיה, והיכא יתיב? אפיתחא דרומי, ומאי סימניה? יתיב ביני ענני סובלי חלאים. ובן הסוחר הנ"ל (שגרשו אביו מחמת הבת הקיסר הזאת, שברחה עם הספינה עם כל הסחורה פנ"ל), והמלך שהעבירוהו (גם-כן על ידה, כי ברחו ממנו עם האחת-עשרה שרות פנ"ל), וכל אחד מאלו השלשה הפיר שזה צורתה,

(הינו שבאו אצל המענינות הנ"ל וראו צורתה שהיתה מצירת שם והכירו אותה והיו מסתכלים ביותר וכו'), ותפסו אותם בתפיסה.

בשעת חתנה צוה המלך (הינו הפת-הקיסר) שיבואו השבויים לפניו. והביאו השלשה הנ"ל, והפירה אותם. והם לא הפירוה מחמת שמלפשת כמו איש. ענתה הפת-קיסר ואמרה: אתה מלך (הינו המלך) שהעבירוהו הנ"ל שהוא אחד משלשת השבויים הנ"ל), אותך העבירו בשביל האחת-עשרה בנות שרים שנאבדו; הרי לך הבנות שרים, שוב למדינתך ולמלכותך (פי האחת-עשרה בנות שרים היו עמה כאן כנ"ל). אתה סוחר (הינו בתחלה דברה להמלך שהעבירוהו הנ"ל. עכשו חזרה פניה ודברה עם הסוחר

נהרי אפרסמון

והסתפלו ונזכרו ונצטערו (הינו שבאו אצל המענינות הנ"ל וראו צורתה, שהיתה מצירת שם, והכירו אותה, והיו מסתכלים ביותר וכו'), ותפסו אותם בתפיסה; כי אי אפשר להתקרב אל הצדיק האמת ואל הקדשה, אלא על-ידי לב נשבר, שמכרח לעבר עליו איזה משבר, שזה מכניס אותו בשפלות וענוה, ודיקא על-ידי-זה זוכה להתבונן היטב בצורת הצדיק, וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עב), שהעקר מה שמקבלים מהצדיק הוא שפלות. בשעת החתנה צוה המלך (הינו הפת-הקיסר) שיבואו השבויים לפניו, והביאו השלשה הנ"ל, והפירה אותם, והם לא הפירוה, מחמת שמלפשת כמו איש, כי נתקנים (ירמיה לא, כא): "ננקבה תסובב גבר", ענתה הפת-קיסר ואמרה: אתה מלך (הינו המלך) שהעבירוהו הנ"ל, שהוא אחד משלשת השבויים הנ"ל), אותך העבירו בשביל האחת-עשרה בנות שרים שנאבדו, הרי לך הבנות שרים, שוב למדינתך ולמלכותך (פי האחת-עשרה בנות שרים היו עמה כאן כנ"ל), שכל אלו שרצו אותה החזירה להם מה שהיו חפצים ומה שסבלו. אתה סוחר (הינו בתחלה דברה להמלך שהעבירוהו הנ"ל עכשו חזרה פניה ודברה עם הסוחר,

היגו עם בן הסוחר הנ"ל), אותך גרש אביך בשביל הספינה עם סחורה שנאבדה ממך (כנ"ל), הרי לך הספינה שלך עם כל הסחורה ועל שנשתהא המעות כל-כך יש לך עתה עשירות בספינה בכפלי-כפלים ממה שהיה. (כי הספינה בעצמה עם כל הסחורה של בן הסוחר שהיא ברחת עמה כנ"ל עדין היה אצלה בשלמות כנ"ל ונוסף לזה היה בספינה כל העשירות שלקחה אצל הגזלנים הנ"ל שהיה עשירות מפלג מאד כפלי כפלים כנ"ל), ואתה בן מלך (היגו החתן שלה באמת), נלכה ונסעה. ושבו לביתם.

ברוך ה' לעולם אמן ואמן!

נחרי אפרסמון

היגו עם בן הסוחר הנ"ל), אותך גרש אביך בשביל הספינה עם סחורה שנאבדה ממך (כנ"ל) הרי לך הספינה שלך עם כל הסחורה, ועל שנשתהה המעות כל-כך, יש לך עתה עשירות בספינה בכפלי כפלים ממה שהיה (כי הספינה בעצמה עם כל הסחורה של בן הסוחר, שהיא ברחת עמה כנ"ל, עדין היה אצלה בשלמות כנ"ל, ונוסף לזה היה בספינה כל העשירות שלקחה אצל הגזלנים הנ"ל, שהיה עשירות מפלג מאד, כפלי כפלים כנ"ל), וזה שסבל יותר בשבילה קבל חזרה כפל כפלים, כי כל זה מרמז על אלו שרצו להשיג את השכינה, והתיגעו ביגיעות ובטרחות גדולות עד מאד, וסבלו חרופים וגדופים עד מאד, עד שגגשו אותם, הם מקבלים חזרה כפל כפלים מה שסבלו, וכמאמר התנא (אבות פ"ק ה'): לפום צערא אגרא. ואתה בן מלך (היגו החתן שלה באמת), שזה הגואל צדק האמתי, נלכה ונסעה, ושבו לביתם בירושלים בבנין בית-המקדש.

ברוך ה' לעולם אמן ואמן!